

AR YRA PAGRINDO NUOGASTAUTI?

Šiluvos Marijos koplyčios Washingtono projekto apibūdinimas

Lietuvių centrinis komitetas, vadovaujamas vysk. V. Brizgio, parengė bendrą planą, kaip Šiluvos Marijos koplyčia savo turiniu turėtų prakalbėti į šventovės lankytoją. Suprantama, pirmoje vietoje buvo kreipiama visas dėmesys, kad koplyčia pasirinktais siužetais nuteiktų lankytoją religinio susikaupimo ir dvasinio pamaldumo linkme. Iš kitos pusės, su visu apdairumu norima sukurti lietuviškumui kalbančią koplyčią, kuri lietuviui prakalbėtų savo dvasine kalba, o Lietuvos nežinančiam ir nepažįstančiam lankytojui, lietuviško meno originalumu. Todėl ir daromos pastangos, kad koplyčios spalvos ir stilistinis apipavidalinimas išplauktų iš lietuvių kūrėjų tautinės ir meninės sampratos.

Ši koplyčia yra įrengiama jau pastatytoje katedroje, kuri vadinasi "National Shrine of the Immaculate Conception in Washington, D. C." Tokioje situacijoje visos architektūrinės problemos jau yra išspręstos tos šventovės architekto E. F. Kennedy, Jr. Tokių koplyčių šioje bažnyčioje architekto yra išplanuota 4. Todėl jam rūpi, kad stilistinė koplyčių architektūra nebūtų keičiama ir tuo pačiu žalojama visos šventovės architektūrinė visuma. Ar ši pažiūra yra teisinga, klausimas yra atskiras. Šis klausimas, tačiau, negalėjo būti diskutuojamas, ir nustatyti architekto principai negalėjo būti keičiami. Su šiomis sąlygomis prisiėjo sutikti, kaip tai padarė ir kitų tautybių panašių koplyčių fundatoriai.

Lietuviams paliko laisvos rankos siužetų pasirinkime, spalvose ir koplyčios techniskame apipavidalinime

Nuolatiniu Šiluvos koplyčios komiteto meninių reikalų pata-rėjy buvo pakviestas dail. V. K. Jonynas. Esminius klausimus komitetui su architektu ir Washingtono šventovės atsakingais administratoriais aptarus, buvo parengta šios koplyčios du spalvoti projektai. Vieną iš šių projektų parengė pats architektas. Projekto nuotrauka parodyta Draugo kultūriniame priede š.

Šiame numery:

- Kultūrinio pulso renesansas.
- Ar yra pagrindo nuogastauti?
- Kazio Almeno romano recenzija.
- New Yorke pagerbtas poetas Vytautas Mačernis.
- Paminėtas rašytojas Julius Kaupas.
- Smulkininkė Elena Kuprevičūtė šių dienų muzikinėmis temomis.
- Vitalijos Bogutaitės eilėraščiai.
- Prof. Juozo Balčikonio sukaktis.
- Smulkas ir moterys.
- Koncertinio renesanso ženkle.
- Nauji leidiniai, filmų įvairumai, kultūrinė kronika.
- Motery gyvenimas.

m. vasario mėn. 13 d. ir pakartota Dirvoje š. m. kovo mėn. 10 d. laidoje. Antrasis projektas yra dail. V. K. Jonyno, kurio nuotrauką čia talpiname. Tarp šių dviejų projektų nėra didelio skirtumo, nes juos jungia koplyčios architektūra ir parinktieji siužetai. Lietuvio projekte tačiau yra daugiau savito etnografinio elemento, įjungto Šiluvos Marijos fone ir lubų skliautuose. Amerikiečio architekto projekto detalės šių savybių neturi, primindamos jo panaudotas formas kitų tautybių koplyčiose. Tačiau šis projektas dar nėra galutinai priimtas ir skirtumai gali būti išlyginti lietuviybės naudai. Iš lietuvių dailininkų Washingtono koplyčiai meniniai išpuošti yra pakviesti ir dirba dail. V. K. Jonynas, dail. Albinas Elskus ir skulp. Vytautas Košuba.

Bendras koplyčios planas sudaro didelio kambario išvaizdą su keturiomis sienomis. Centrinėje sienoje, kurioje bus įrengtas altorius ir Šiluvos Marijos statula, yra suprojektuota su pusrutulinės formos lenkta niša 26 pėdų aukščių, 14 pėdų pločio ir 7 pėdų gilumo. Šios nišos sienos su kiaušininio lukšto puskilaučiu viršutinėje dalyje, numatomos iškloti melsvos spalvos mozaika. Ši mozaika turėtų sudaryti dangaus spalvinį vaizdą, kaip foną Marijos statulai. Nuobodumo vengiant, dangiškame fone norima įvesti žvaigždes ir lietuvišką stilizuotą koplytėlę, išpildytą metale reljefiniu būdu. Altoriaus fone, ant pilko granito pedestal, kuris rišis su altoriaus mensa, stovės didelė 8 pėdų Šiluvos Marijos statula. Šios skulptūros modelį parengia skulpt. V. Košuba. Skulptūra numatoma iškalti baltame marmure.

Kairioji ir dešinioji koplyčios sienos turi 1 pėdos įdubimą, kurio fonas yra plokščias, o viršus užbaigiamas pusrutuline arka. Šios dvi sienos su arkomis skiriamos Rūpintojėlio ir Sv. Kazimiero mozaikinėms kompozicijoms, kurių projektus parengė dail. V. K. Jonynas.

Šie skirtingi ir kartu būdingi Lietuvos praeičiai siužetai atpasakos lankytojui taip pat skirtingus Lietuvos istorijos lapus.

Kairioji koplyčios siena, žvelgiant į altorių, yra skirta Rūpintojėliui. Šioje kompozicijoje be centrinės Rūpintojėlio figūros, mes randame Apvaizdos simbolį — akį ir eilę būdingų medinės architektūros pastatų bažnyčių su lietuvišku peizažu, gyvenamais namais bei pakelės kryžiais. Kairinėje kompozicijos dalyje įkomponuota P. Rimšos Vargo mokykla, simbolizuojanti spaudos draudimo ir dabartinės sprespaudos laikus. Apatinėje dalyje yra fragmentas iš Vorkutos koncentracijos stovyklos, kur anglių kasyklų šachtose bu-

(Nukelta į 4 psl.)

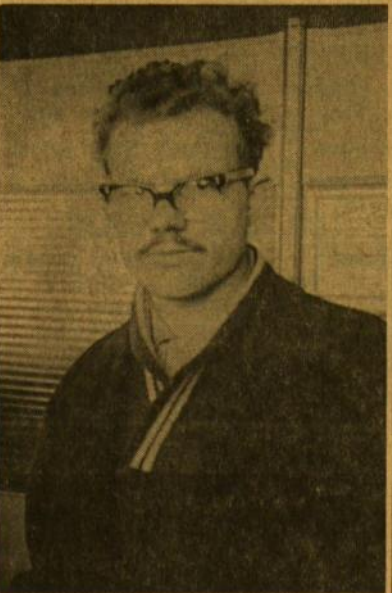

Šiluvos Marijos koplyčia Washingtone. Vidaus dekoravimo projektas parengtas dail. V. K. Jonyno

NUO ŠATEIKIŲ IKI RAMIOJO VANDENYNŲ

Įdomių tipų ir tvirtų charakterių romanas

Kazys Almenas UPE I RYTUS. UPE I SIAURĘ. Romanas. Pirmas tomas — 302 psl., antras — 325 psl. Kiekvieno kaina po \$3.00. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1964 m. Aplanką piešė P. Jurskus. Gaunamas "Drauge".

Kazys Almenas

Mūsų literatūra emigracijoje debiutantų prozoje labai mažai tesulaukia. Ypač amžiumi jauni debiutantai, šiame ekonominiuo gerbūvio krašte subrendusių, išėjusių aukštuosius mokslus, įsigijusių pelningas specialybes ir bepradedančių jose sėkmingai reikštis. Iš knygų rašymo juk nedaug kas duoną pelnėsi ir savame krašte, jam nepriklausomam tebesant, o ką jau kalbėti apie rašymo gimtąją kalbą sąlygas čia, kur ir

TITAS ALGA

skaitytojų tinklas kasdien drastiškai siaurėja, kur už knygos išleidimą neretai reikia leidėjui primokėti, nes juk ir tas leidėjas nebe vien iš to duoną valgo. Žodžiu, ir vieniems ir kitiems reikia sudėti daug brangių, o neapmokamų viršvalandžių, kuriuos mažai kas beįvertina. Todėl patsai tokių debiutantų atsiradimo faktas mums yra nekasdieniškas ir džiuginantis. Jie yra, sentimentaliai ar net banaliai kalbant, tie pumpurai, kuriais mes vis dar trokštame įrodyti savo, nuo kamieno atplėštos šakos, gyvybę.

Kazys Almenas atitinka visas minėtas "kvalifikacijas": jis — dar nepasiekęs trisdešimties, šiame krašte baigęs vidurinį ir aukštąjį mokslą, įsigijęs ir pelningą fiziko specialybę, dirbąs sparčiausiai besiplečiančioje atominėje tyrinėjimų srityje ir šio krašto profesionalų pripažįstamas bei vertinamas. Jo pernykščių metų data neseniai pasirodęs stambus, dviejų dalių romanas "Upė į rytus, upė į šiaurę" yra neeilinis veikalas dar ir tuo, kad iš autoriaus pareikalavo ne vien talento, bet ir studijų, istoriniam-geografiniam romano fonui reikalingų platesnių neįprastinės aplinkos tyrinėjimų, ką jaunas autorius ir atliko su mokslininko kruopštumu.

Romano veiksmo pėdomis

Kada prieš kelerius metus, viena "Upės..." ištrauka buvo paskaityta literatūriniame vakare, autorius, užklaustas apie būsimą romano pobūdį, kukliai atsakė:

— Tai, čia nieko rimtesnio... Bus tikrai toksai lengvas nuotykių romanėlis...

Romane "Upė į rytus, upė į šiaurę" tų nuotykių tikrai netrūksta. Tačiau jie nėra rezgami pigiam skaitytojo stebini-mui. Kiekvienas jų turi savo paskirtį stiprios intrigos grandinėje. Gi toji intriga vėl yra neatšiejamas ir būtinas elementas sąmoningoje veikalo konstrukcijoje. Elementas, taip dažnai beviltiškai pasigendamas mūsiškės prozos veikaluose.

Veiksmas vyksta devynioliktojo šimtmečio pradžioje.

Romanas pradėdamas pagrindinio veikėjo Erdmono Baužos sugrįžimu į savo tėviškę. Jisai, mat, patsai būdamas baudžiauninko sūnus, ankstyvoje jaunystėje paskirtas savo pono sūnaus Zigmanto Darvainio asmeniniu tarnu ir jį buvo išlydėjęs Prancūzjon. Ten užklupo Didžioji prancūzų revoliucija, kurios sukuriuose susiformavo Erdmono charakteris, įvyko Zigmanto dvasinis lūžis bei įvairios jo pusbrolio grafaičio Joachimo Roznickio klastos. Visa tai atpasakojama trumpais "flash back"

(Nukelta į 2 psl.)

Kertinė Parastė

KULTŪRINIO PULSO RENESANSAS

Apie ką berašytume, apie ką bekalbėtume, metal po metų beveik jau įgijome įprotį vis labiau padejuoti negu pasi-džiaugti. Ypač šitai ryšku mūsų kultūrinio gyvenimo temose. Kultūrininkai, kūrėjai pakaltina visuomenę jos sumaterialėjimu; visuomenė vėl skundžiasi rašytojų ir dailininkų atitrūkimu nuo jos; ir knygos mažai perkamos; ir publikos koncertuos trūksta; ir viskas prastai organizuojama; žodžiu — niekur nieko gero...

Gal kai kuriais mūsų čionykščio buvimo metais tokių, pasakytume, bergždžių laikotarpių ir pasitaikydavo, nes potvyniai ir atoslūgiai kultūriniame gyvenime yra visai natūralūs dalykas, ir visą laikąėjimas tik viršūnėmis yra tiesiog žmogiškoms jėgoms neįmanomas.

Per daug nesizvalgydami į praeitį ir nespėlodami ateities, o tik žiūrėdami į šiandieninę dabartį, konkrečiai į šį 1965 metų pirmuosius tris mėnesius, negalime nesidžiaugti tokiu akivaizdžiu mūsų kultūrinio gyvenimo renesansu. Faktų čia lengva suminėti visą virtinę. Muzikinis Algio Šimkaus "Čičinskas" ir jo Dainavos ansamblio įskūnijimas scenoje. Koncertui pritrūksta bilietų. K. V. Banaičio kūrinių vakaras New Yorke. Koncertui pritrūksta bilietų. Chicagoje pilna Jaunimo centro didžioji salė klausosi neeilinio Lilijos Šukytės koncerto "Draugo" romano premijos įteikimo šventėje. O kur dar visa eilė vokalistų ir instrumentalistų koncertų vienur ir kitur. O kur dar įtempta paruoša Verdžio "Requiem" ir Bruno Markaičio "Vilniaus varpų" premjerai didžiąjame partizanų minėjime birželio 13 d.

Literatūroje džiugus, plačios apimties dviejų tomų romanas "Upė į rytus, upė į šiaurę"; ankstesnio novelisto Albino Baranausko pirmasis ir premijuotas romanas "Karklupėnuose"; žuvusio poeto Algimanto Mackaus giliai jaudinanti pomirtinė knyga "Chapel B"; čionykščio gyvenimo

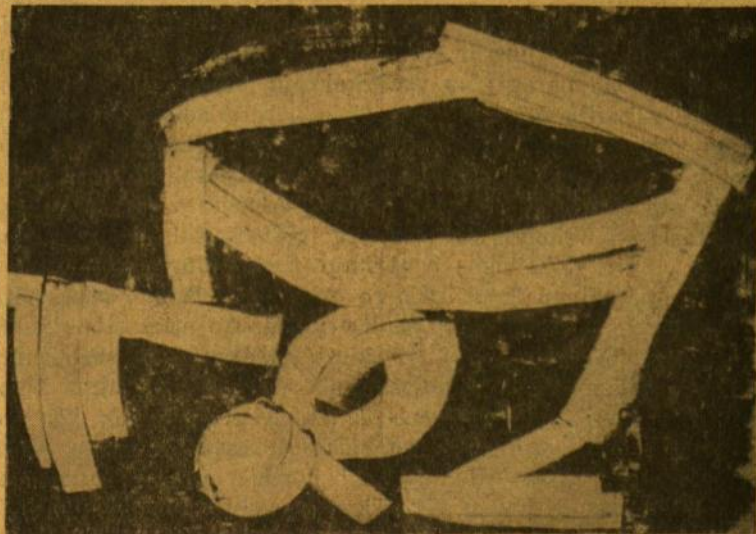
stipriu sugriebtu ryškūs Alės Rūtos "Kelias į kairę" puslapiai; tikra šio momento šviežena, jauniausiems skaitytojams skirti Jono Minelgos eilėraščiai "Labas rytas, vovėre" ir dar visa eilė vienu ar kitu atžvilgiu reikšmingesnių leidinių.

O vėl meno parodos. Ir ne vien tik Chicagoje, ne vien tik Čiurlionio galerijoje. Clevelandas čia vargu ar beatsilieka nuo "sostinės". O ir jaunųjų dailininkų atsiranda ne vien tik Chicagoje. Va, šiandien "Draugo" redakcijos patalpose atidaroma jaunos baltimori-tės Vidos Misiūnaitės dailės darbų paroda.

Teatriniam sektoriuje krepia į save dėmesį originalus niujorkiečių užmojis — balandžio 3 d. inscenizuojamo Vinco Krėvės "Danguis ir žemės sūnų" ir "Šarūno" ištraukos; Chicagos scenos darbuotojų jau keturis kartus scenoje rodyta, vis nepritrūkstant publikos, "Eglė žalčių karalienė". O aukšto lygio ir neatkūstinio paruošimo mirusių rašytojų Vytauto Mačernio, Juliaus Kaupo ir Algimanto Mackaus minėjimai - akademijos Chicagoje, New Yorke ir Detrote taipgi rodo mūsų visuomenės gylį kultūrinį subrendimą, besisireiškiantį dar ir kitų įvairių parengimų bei jų programų išieškotam pravedime bei žodiniame apipavidalinime, nesitenkinant tik įprastu susirinkiminiu trafaretu, o ieškant viskam atitinkamos kūrybinės išraiškos, ką buvo miela stebėti ir šiemetinėje "Draugo" literatūros šventėje, ją pravedant akt. Leonui Barauskui.

Tad jeigu šiuo metu akivaizdus mūsų menininkų, mūsų rašyto žmonių ir mūsų visuomenės kultūrinis bruzdėjimas tokiu pat siūbtelėjimu atsilieptų dar ir į didesnį lietuviškos knygos pirkimą, aimanas galėtume bent kuriam laikui užmiršti, rūpinantis tik, kad šitas kultūrinis renesansas, šitas kūrybinis potvynis, kiek galima, ilgiau nepakryptų į atoslūgį.

k. b.

Vida Misiūnaitė Indas (grafika) Iš šiandien (kovo 27) 7 val. vak. "Draugo" redakcijos foje, 4545 W. 63rd St., Chicagoje, atidaromos dailininkės darbų parodos. Parodą atidarant dail. B. Jameikienė skaitys paskaitą "Modernizmas religinio meno raišoje", temą iliustruojant pavyzdžiais ekrane. Parodą ir paskaitą rengia stud. ateitininkų Korp! "Šatrija". Visuomenė kviečiama atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

NUO ŠATEIKIŲ IKI RAMIOJO VANDENYNO

(Atkelta iš 1 psl.)

gabalais, išsidraikiusiais visame romane.

Erdmonas grįžta kaip tik tuo metu, kada, senajam ponui mirus ir jo sūniui Zigmantui ne-grįžtant, dvarą paveldėti ruošia-si Joachim. Erdmono pasiro-dymas jam sumaišo kortas. Mat, tik jie abu težino, kad tik-rasis dvaro paveldėtojas Zig-mantas, tapęs revoliucionieriumi, yra parašęs testamentą, juo dvarą išdalindamas baudžiauninkams.

Pasitalkinęs savo jauną, au-galotą ir stiprų sūnėną Roką Štuopį, Erdmonas ryžtasi ilgai kelionei, kurios tikslas surasti Zigmantą, arba bent jo testa-mentą. Joachim. Roznickis, ži-noma, negali to leisti. Nusisam-dęs ponapoloninėje Lietuvoje valkataujančių kazokų gaują, jis paseka testamentu ieškoto-jus įkandin. Nepasisekus Erd-mono ir Roko dar Lietuvoje su-naikinti jėga ir padėti prana-šumui, Joachim. karštomis pė-domis juos seka Prancūzijos. Tačiau ir čia mūsų herojus vis pavyksta išsprukti iš klastingų aristokrato pinklių.

Prancūzijoje sužinoma, kad Zigmantas išvykęs į Naująjį Pa-saulį — Ameriką. Čia ieškančių-jų keliai išsiskiria: Erdmono grupė, kurioje įsijungia ir Pran-cūzijoje užtikta lietuvaitė Ra-selė, Atlanto vandenyną patraukia į Naująjį Orleaną, gi Joachimas su sava jauna išplaunkia apsuks visą Amerikos žemyną Aliaskon. Erdmono žy-gių, mat, kryptį nustato vieto-vės, iš kurių buvo rašyti pas-akutiniai Zigmanto laišukai jo buvusiai mylimajai markizei Olim-pijai de Tourney, gi Joachimui — Zigmanto palerina, kurią Aliaskos gubernatorius Barano-vas, su kitais kailiais nupirkęs iš indėnų, atsiuntė Lietuvon Joachimui motinai.

Autorius lygiagrečiais sky-riais seka abi grupes. Pirmųjų kelias veda Missis-sipi — Missouri upėmis ir pre-rijomis išilgai šiaurinės Ameri-kos kontinentą, antrųjų — Aliaskos pakraščiu miškais ir Kolumbijos upės slėniais. Giliosios šiaurės snieguose abi grupės susiduria, ir įvyksta tragiškoji romano atomazga.

Igdumas auga, brendant veikalo gilumon, bet ir...

Jog šiais keliais paviršutiniš-kais sakiniais nebendrytas at-pasakoti romano turinys, skai-tytojas supras iš to, kad veikė-jų atsivėsinimas su senuoju kontinentu iš tikrųjų teženklina tik mažiau negu trečdali šio stambaus (šešių šimtų su kau-pu puslapių) veikalo. Dargi, manyčiau, konstrukciniai ir sti-listiniai kiek mažiau pavykusi trečdali. Nes, atrodo, jauno ra-šytojo igdumas auga, jam brendant veikalo gilumon. Atrodo, ir jis pato giliau susipažįsta su savo romano charakteriais, iš-moksta juos išsamiau ir įtiki-namiau atskleisti.

Pirmojoje romano dalyje au-torius, rodos, ne visada randa pakankamai laiko susikaupimui ir kantrybės reikalingos paski-rų romano skyrių galutinam iš-baigimui. Pavyzdžiui penktasis romano skyrius — Šalia kelio karčiamas — paskutinė stotis, paskutinis įvado ir ilgai ir nuo-tylinga kelionė paragrafas yra gerokai sukarikatūrintas, per-daug "impresionistiškai" per-duotas, ne visada įtikinąs situ-acijų atpasakojimuose. Siegu trylikasis — Skūneris "Albat-rosas" — yra reikalingas bent Raseles atsiradimui Prancūzijoje nešviesti, tai keturioliktasis — Fregata "Kutuzov" — fejle-tinisku stiliumi pavaizduojas neigiamųjų veikėjų pergyveni-mus pirmajame susidūrimo su vandenynu, bei groteskiškai pri-statąs tolimesnį įvykių eigą veik nedalyvaujantį laivo kapitoną Ponfidinę, pačiam romanui mažai ką teduoda. Penkioliktas

jam skyriui — Naujasis Orlea-nas — trūksta stipresnio isto-rinio pamušalo, sakytum, maž-daug tokio, koks jis duotas de-vynioliktajam, kuriame gana įspūdingai aprašomas to meto St. Louis miestas. Trumpučiai vieno puslapio skyreliai, kaip šešioliktasis ir aštuonioliktasis, verčia skaitytoją įtarinėti auto-rių išsekimu, tepasitarinauja ne-bent bendrojo romano ritmo pa-įvairinimui. Gi ir paskutiniam pirmosios dalies skyriui — Upė į šiaurę — turinčiam itin spal-vingą įžangą ir iš viso gana daug aprašomosios "mėšos", atrodo, lyg ir trūksta stipres-nių konstrukcinių "kaulių", nes toksai, koks jis yra, romano ei-gos į priekį nė kiek nepastūmė-ja.

Kalbos ir sakinio niuansai

Kalbos atžvilgiu Kazys Almenas nėra nei pakankamai sau-griežtas, nei pastovus. Kai ku-rių jo charakteriai kalba tar-miška, nors tasai jų tarmiškum-as tėra paviršutiniškas, ne pilnai išlaikytas ar nuoseklus. Sve-timžodžius ar svetimvardžius jis kartais rašo taip, kaip jie ta-riami, o kartais — kaip rašomi. Nevengia svetimybų ar barba-rizmų ir tokiose vietose, kur jų reikalingumas labai abejotinas. Žinoma, dialoguose šitokie kal-biniai netikslumai skamba ga-na natūraliai ir juos pagyvina:

— O, tai veislinį jautį atga-beno!

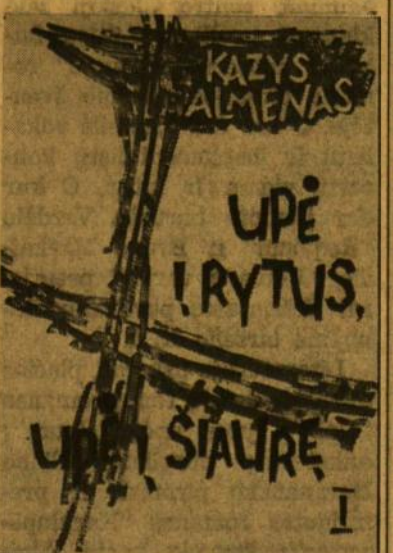
— Ne, ams veistis tai buvo neokvatnus. Mandrus tai jau baisiai. Blizgėjo kaip šilks jįsai ir ein sau ne kaip bet koks jau-tis, o daliai, taip stypt! stypt!.. uodegą bemaž pakėlęs. (51 psl.)

— O, man Dieu... — išsprūdo jam nejuokiamis.

— Vi... — rimtai palingavo galva Rokas.

— Jis dar jaunas, dar užaugs, — naudodamas Michelique su-mišimą, aiškino Baptistė. — Ten tame krašte, iš kur jis kilęs... Lithuaniai, vi?... jie gimsta tokio dydžio, kaip tu, maži... Tik ne taip gauruoti... (241 psl.)

O dialogą Kazys Almenas mezga pasigerėtinai. (Neveltui jis juk yra didžiosios dalies "Antrojo kaimo" vaidinamų ški-

Knygos virselis, pieštas Pauliaus Jurkaus.

cy autorius.) Jame atsispindi kalbančiosios būdos galvose, manieros, ponažas, Turint voje tikrai plačiai tų personažų skalę, jų įvairumą tautiniu, so-cialiniu bei ideologiniu atžvilgiu jau ir tai laikytina dideliu auto-riaus laimėjimu, betgi, šalia to Kazio Almeno veikėjų dialogai yra ir dinamiški. Vartojami ne kaip tuščiaiduris pašnekėsės, o priemonė veiksmui pastūmėti, motyvams ar priežastims išaiš-kinti. Atsakymu į klausimą or-ganizai gindomas kitas klau-simas, nekartojama tai, kas yra aišku ar savaime suprantama. Tiksliomis pauzėmis ar nedasu-kymais gabiai sužadina skai-tytojo vaizduotę pati užpildo-samoningai autoriaus paliktus plyšius.

— Ar pagelbėt, tau?... — Ra-selė irgi priėjo prie arklių. Nie-kur dabar jai nebeatrodė sau-gu. Tikiai prie Roko.

— Neik čia... Dar pasibaidys, dar įspirs tau... Sėsk ten, kur vieta.

— Nespirs jau. Manasis ne-spirs. — Ji glostė nuleistą savo bėro arklio galvą ir nubraukė prie ausų susirinkusį sniegą. Gyvulus žvelgė į ją, didelėm lyg melsvo stiklo akim. — Ar daug vilkų ten misliji?

— Bus keli... Penki bemaž... Gal ir pusė tuzino.

Gal penkiasdešimt, galvojo sau Rokas. Vilkų rujas jam te-ko sutikti ir Lietuvoje, ir vilkai neišsidrąsina taip arti lįsti prie žmogaus, kol jų nėra bent ke-lios dešimtys. (163, II d.)

Šiame iš paviršiaus gal net grubokai skambančiame dialo-g "tarp eilučių" puikiai atsklei-džiama šilti, intymūs jausmai, net savotiškas meilės išpažini-mas.

Charakterių portretai

Tačiau stipriausi Kazio Almen-o romano konstrukciniai stulpai yra jo veikėjai. Kaip jau minėjau, jie yra įvairūs amžiu-mi, tautybe, luomu, išsilavinimu, pasaulėžiūra. O vis dėlto autorius sugeba kiekvieną jų nupiešti skirtingai ryškia ir kar-tu natūralia spalva, sugeba kiek-vieno jų veiksmams duoti logiš-ką, skaitytojui abejonių nesuke-liantį pagrindą, sugeba išlikti pakankamai beaiškiškas kad ir neigiamųjų atžvilgiu, sugeba, natūralum dēlei ir teigiamuo-siuose rasti kiek pilnesnų spal-vų. Visuomenėje jo charakteriai yra stiprūs, subrandinti, užbaig-ti, užgrūdinti, žiną ko siekia ir siekia visa savo būtybe. Šiuo atžvilgiu būtų galima net tar-ti, kad Kazio Almeno veikėlas pasidaro nekasdieniškas šiais laikais, kada literatūroje kelia-mas miniažmogis, dar pabrė-žiant jo būstibūriškumą, beva-liškumą, ištizimą, neryžtingu-mą, lyg patyčiai pastatant jį prieš padidinajamą veidrodį ir pasišaipant iš jo menkystės, tuštumo, bevališkumo, lengva-būdiško pasidavimo mažiausiai pagundai. Kazio Almeno veikė-jai nėra linkstančios nendres. Jie kietai, tikslu siekia beatodai-riškai, pasiaukodami, atsižadė-dami savęs. Gi iš kitos pusės jie nėra nė suschematinti ar pa-daryti aklausi autoriaus valios vykdytojai. Kiekvienas jų už-sitarnauja skaitytojo pagarbą, nežūrint ar tas skaitytojas jaustų jam meilę, neapdykant ar abejingumą.

Pagrindinis romano veikėjas Erdmonas Bauza, iš baudžiauninko pasidarys prancūzų revo-lučinės armijos karininku, yra to revoliucijos išauklėtas ir į ją fanatiškai įtikėjęs. Revolu-cija buvo jo dvasinė motina, įkūrusiui prigimtai neapykantą aristokratijai. Kad ir žinoda-mas, jog toji pati revoliucija negailestingai surijo daugelį sa-vo ištikimiausių sūnų, jis nega-lis jos kaltinti, negali ją abejoti. Atėmus iš jo tą didelį tikėjimą, Erdmono dvasioje liktų neuž-pildoma tuštuma, kas reikštų nemaziau negu mirtį. Ne, Nei-giama prasme apie revoliuciją nė kalbėti negalima!

— Nekalbėkit, monsieur!... Nekalbėkit apie tai, ko nesu-prantate! — Erdmonas pašoko ir išsižerges stovėjo ugnies švie-sos rėmuose.

— Ar nėra viena iš Rousseau idėjų, kad visi turi teisę ir lais-vę kalbėti ir svarstyti bet ką. Visi, net ir tie, kuriems su pa-garba ir tikrumu krinta giljo-tina!

— Ne dėl laisvės griovimo! Ne dėl revoliucijos šmeižimo, monsieur! Tam niekada nebus teisės! Niekada! Ne dėl to bu-vimo miršta ir kentėta, kad leistu-mė griauti! Niekad! (285 psl.)

— Ne dėl laisvės griovimo! Ne dėl revoliucijos šmeižimo, monsieur! Tam niekada nebus teisės! Niekada! Ne dėl to bu-vimo miršta ir kentėta, kad leistu-mė griauti! Niekad! (285 psl.)

— Ne dėl laisvės griovimo! Ne dėl revoliucijos šmeižimo, monsieur! Tam niekada nebus teisės! Niekada! Ne dėl to bu-vimo miršta ir kentėta, kad leistu-mė griauti! Niekad! (285 psl.)

Rašytojas Julius Kaupas

Juk ir jo tikslas, kurio sie-kimas sudaro šio romano turinį, yra revoliucijos pagindytas. Tikslas jį viliojantis, traukiantis kaip miržas ištroškusį dyku-moje, nuolat kankinantis, išse-miantis jėgas, rodos, niekad nepasiekiamas, prie kurio jis nuolat artėjo tik tam, "kad dar jo formom neišryškėjus, tas ieškomas tikslas pakeltų savo vaiduokliškų sparnus ir nuplasnotų kažkur už nesuvo-kiamo horizonto" (219 psl.)

...Nesvarbu beveik buvo kur ir kaip, nes visos kryptys, visi horizontai pradėdavo lygiai at-rodyti ir ten, už melsvos jūr miglos, turėjo būti Zigmantas. Ten už horizonto, kuris šiuo momen-tu vadinosi St. Louis, kuris prieš tai vadinosi Orleansas, ir už ku-rio jau vėl tiesėsi kitas hori-zontas, paženklinas sidabru.

(230 psl.)

Erdmoną palydovo Roko štu-pio svarbiausioji charakterio savybė yra besąlyginis lojalu-mas savo dēdei. Jis tiki Erdmo-no misijos svarbumu ir jo įsa-kymus vykdo, jų nekvestionuo-damas net ir tada, kada jo veiksmas jį neatrodo nė su-prantami, nė logiški. Rokas yra Erdmono valios orbitoje. Erd-monas yra jo visų žygių esmė ir prasmė. Rokas yra gerašir-dis, mažakalbis, ramus, lėtas, kietasprandis žemaitis. Jėga ir lojalumas juk yra elementai svarbūs bet kurios idėjos įgy-vendime. Rokas jų turi su-kaupu.

Prie pagrindinių veikėjų, be abejonės, reikėtų skirti ir nie-kur romane nepasirodantį Zig-mantą Darvainį. Iš tikrųjų jis gi ir yra toji asis, apie kurią visas romanas sukasi. Dar dau-gias: pristatomas jis žymiai vi-sapusiškiau negu kiti veikėjai, piešiamas įvairiose aplinkybėse bent keleto kiti charakterių lūpomis. Terodomas, žinoma, tik idealiosios jo charakterio pu-sės. Autorius, atrodo, sąmonin-gai nori per visą romaną jį iš-laikyti mistiška, veik legendari-nai būtybe, tuo dar labiau užin-riguodamas skaitytoją. Užintriguoti jam, žinoma, pasiseka. Ta-čiau, iš kitos pusės, daugelis Zigmanto veiksmų lieka be gi-lesnio ar net aiškesnio motyva-vimo, migloti, sunkiai supran-tami ar pateisinami. Ypač pasi-gendamas jo žygio giljojon šiaurės platesnis paaiškinimas.

Ir tai jau yra vienas iš stam-besnių šio veikalo trūkumų. (Sunkiai suprantami ar patei-nami veiksmai, ir juos ir į patį Zigmantą žūrint šio laiko aki-mis. Tačiau manytume, visa tai yra aiški ir gyvenimiška, žvelgiant ano laiko romantiku žvilgsniu. Juk tokių Zigmantų tada gyvenime buvo apšiai. O ir jų veiksmų motyvacija buvo ne realybė, o epochos mada — romantizmas. Red.)

Grafas Joachim. Roznickis yra aristokratas iki kaulo sme-genų, tvirtai įsisavinęs visas nei-giamąsias šio laiko savybes.

(Nukelta į 4 psl.)

Paminėtas rašyt. dr. Julius Kaupas

Kovo mėn. 21 d. per 150 rink-tinės Detroito publikos susirin-ko į didžiąją Lietuvių namų sa-lę. Tai rašytojo dr. Juliusau Kau-po artimieji draugai, rašytojai, kolegos gydytojai ir jo raštų skaitytojai. Susirinko į jo vie-nerių metų mirties sukakties progą suruoštą minėjimą. Rim-tis ir susikaupimas viešpatavo salėje ir, žinoma, programos atlikėjams jokio plojimo nebu-vo. Minėjimą suruošė dr. J. Kaupo knygoms leisti Detroito komitetas, kuriam vadovauja dr. Vytautas Majauskas. Jis bu-vo ir šio minėjimo moderato-rius.

Dr. Vytautas Majauskas, ati-darydamas minėjimą, pažymė-jo, jog taip neseniai, rodos, tik vakar Julius buvo su mumis, bet tikrovė rodo, kad jau štai antras pavasaris esame be jo. Tačiau mirtis neatėmė jo viso. Jis liko tarpe mūsų savo dvasi-niu palikimu.

Dr. Henrikas Nagys, rašyto-jas, poetas ir artimas mirusio rašytojo draugas, įžangoje pa-skaitė iš dr. J. Kaupo raštų. Savo paskaitoje jis supažindino su rašytojo asmeniu ir jo kū-ryba. Jis buvo ne tik nepaprastų pasakų rašytojas, bet jis ir tikėjęs jomis kaip vaikas. Jis buvo rašytojas, humanitaras, daktaras, menininkas ir amžinai jaunas, linksmas... Poetas paskaitė rašytojui J. Kaupui skirtas dedikacijos iš Mariaus Katiliškio ir savo raštų. Birutė Vaitkūnaitė — Nagienė pašoko savo sukurta momentui pritaikta išraiškos šokį. Tai buvo liūdesio ir raudos šokis, žiūrovams palikęs gilaus ispū-džio.

Rašytojo J. Kaupo raštų iš-

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatų-Protezai, Med. ban-dazai, Spec. pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PProspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadienis 10-1 val. Trečia-dienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti MI 8-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. PProspect 8-1717
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 2-7968

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien 10-12 ir 1-4; treč-dieniais uždaryta. Antradienis ir penktadienis vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 68-Clos ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadienis 2-4 val.
Trečd. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, trečd. ir sešt. tik susitarus.

DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9, vak., penktad. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. p. popiet. Li-gonius prima pagal susitarimą

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

traukas skaitė iš Chicago at-vykę rašytojai Kazys Almenas ir Marius Katiliškis. Jie nukėlė klausytojus į jo pasakų ir sva-jonių pasaulį.

Minėjimą uždarydamas, dr. V. Majauskas kvietė, kurie gali, vykti į kapines padėti rožių puokštę ant rašytojo J. Kaupo kapo.

Rašytojas dr. Kęstutis Keb-lys tą patį rytą per L. B. radi-jų valandėlę trumpai supažindi-no detroitiečius su rašytojo J. Kaupo asmeniu ir jo kūryba.

(slh)

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atsiliepiama, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6887
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p. Trečdadienis uždaryta

WA 5-2017
DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL. kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Seštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečdadienis uždaryta. Pacientus prima pagal susitarimą.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namy rez. PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso FO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečd. ir sešt. uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. p. pagal susitarimą. Išskyrus trečdadienį, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1387
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečd. ir seštad. tik susitarus.

Ofiso PR 6-1795, Rez. TR 3-0261
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 West 51st Street
Oakley Medical Arts
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antr., ketvirt., penktad. nuo 12-4 p. p. 6:20-8:30 val. vak. Seštad. 12-4 val. trečd. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečdadienį, Seštadienis 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VIAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7186 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakaro. Trečd. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168, Res. tel. 239-2919

Ofiso PR 8-7773, Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str.
Valandos: pirmad., ketvirt. 5-8 antr., penkt. 1-4.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 p. p. Trečdadienis uždaryta.

● Pirmasis filologijos mokslų daktaras pokario metais, Kovo 9 d. Vilniaus universitete doc. J. Lebedys apgynė filologijos mokslų daktaro disertaciją. Savo veikale jis nagrinėjo M. Daukšos kūrybą ir lietuvių raš-tijos bei literatūrinės kalbos formavimosi pradžią 19 amž. J. Lebedžio oponentais buvo estų prof. dr. P. Ariste, Vilniaus uni-versiteto prof. M. Račkauskas ir istorijos mokslų daktaras J. Jurginis. J. Lebedys yra pirmas filologijos mokslų daktaras, pokario metais (1945—1965) Lietuvoje įgijęs šį mokslo laips-nį.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Telef. ofiso: PULLman 5-6766
Namy: BEVERly 8-3946
Priem. val. kasdien 6-8 v. v. Sešt. 1-3 p. p. trečd. uždaryta

Tel. CE 6-0720 arba 283-4600
DR. G. K. PAULIS
Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

Tel. ofiso PR 6-7800; Namy 925-7097
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
Išskyrus trečdadienį

Ofiso telefonas — OL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Trečd. ir seštad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL. Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečdadienis ir kitu laiku susitarus telefonu.

Tel. REPUBLIC 7-2290
DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia, stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL. 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien; trečdadienis uždaryta; seštadienis nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6730
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslelių ir šlapimo takų chirurgija

Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2380.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. p. ir 6-8 p. p. Penkt. tik 1-3 p. p.
Trečd. ir seštad. pagal sutartį

Ofiso telef. CLIFFside 4-2896
Resid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečdadienis ir seštadienis uždaryta, priimama pagal susitarimą. Seštadienis nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223 ar Tel. 6-5877
Ofiso val. Pirm., antr., trečd. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą

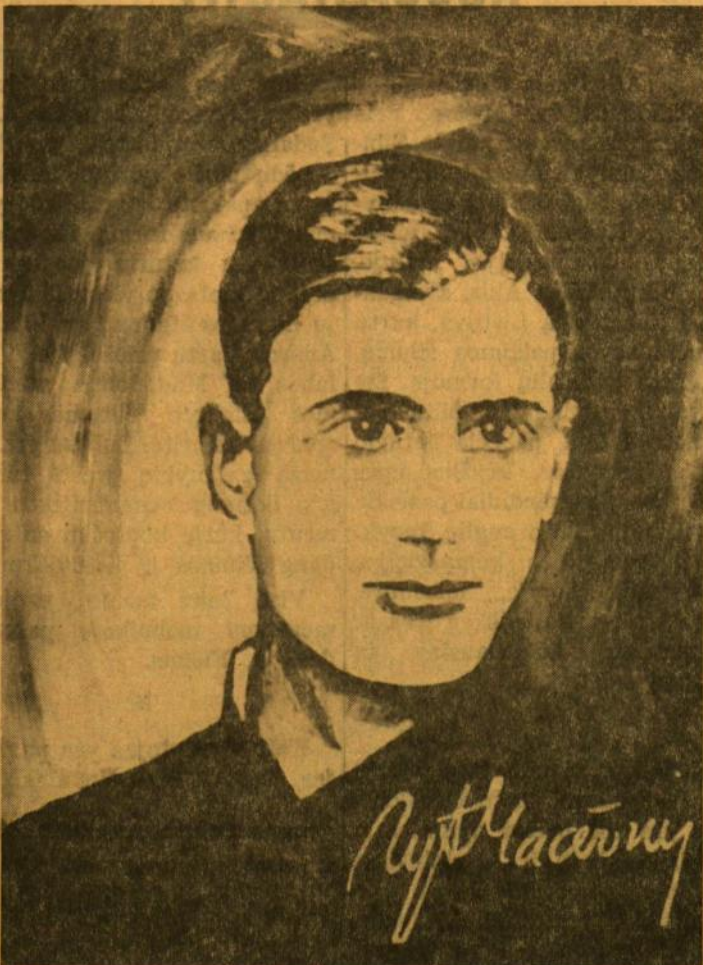
Of. tel. HE 4-2123, Namy GI 8-6198
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmąjį ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Trečd. ir sešt. uždaryta

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
specialybė: AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: kasdien 1 iki 4 v. v. Trečdadienis uždaryta

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4 v. Trečd. ir sešt. tik sk

Ant rankų nešdamas karalių gėlę

New Yorke pagerbtas poetas Vytautas Mačernis

Poetas Vytautas Mačernis.

Portretą piešė Alvydas Bičiūnas

Jauki Carnegie Endowment salė New Yorke kovo mėn. 21 d., sekmadienio popietėje, susilaukė gražaus būrio rinktinės publikos. Susirinko per 100 žmonių (pilna salė) pagerbti poeto Vytauto Mačernio, tragiškai žuvusio prieš dvidešimt metų (1944 m. spalio 7).

Literatūros ir poeto draugų atvyko ne tik iš New Yorko, bet ir iš Philadelphia, Riverside, N.J. dr. Albinas Smulkštys su pilna mašina, iš Baltimorės poetas Alfonsas Nyka-Niliūnas.

Jau praeitų metų rudenį New Yorke planuota surengti poeto Mačernio 20 metų mirties minėjimą. Kiti įvairūs kultūriniai renginiai minėjimą nustumė į šiuos metus. *Iniciatyvos ėmėsi poeto draugai.*

Į rengimo komitetą įėjo: Telšių gimnazijos draugai: Lionė Baltrušaitienė, dr. Stefa Dimienė, Paulius Jurkus, Vilniaus studijų dienų draugas ir velionies palikimo leidėjas — dr. Albinas Smulkštys. Komitetą papildė Lietuvos konsulas Anicetas Simutis, taip pat baigęs Telšių gimnaziją.

Salės estrada buvo papuošta lietuvišku audiniu — staltiese, apie kurią poetas rašo savo "Vizijoje". Ant staltiesės buvo pakabintas portretukas — poeto veido šikcas audringų vizijų fone. Žemai sklaidėsi didelė pokštė gėlių — gladiolų, gvazdikų, vešlių mirtų lapų. Gėles irgi poetas prisiminė savo "Vizijoje". "Tai vieno pavasario žiedai..." Tai anų dienų prisiminimas, pagarpa poetui.

Salimais estrados stovėjo atvažtas pianas. Čia salė nekoncertinė, ir pianas čia retenybė. Tai reikė, kad į poeziją įsipins ir muzika.

Minėjimas pradėtas gana punktualiai, tik su 6 minučių pavėlavimu. Pradžioje *Toska Daubaraitė* paskaitė V. Mačernio

nio "Laišką mirusiam draugui", kuris savo simboline prasme labai derinasi minėjimo momentui. Toliau minėjimo programą pranešinėjo studentė *Salvinija Gedvilaitė*. Ji pristatė paskaitininką *dr. Juozą Girnį* iš Bostono.

Jis savo žodyje priminė tragiškai žuvusius rašytojus ir plačiai nagrinėjo Vytauto Mačernio kūrybinį palikimą, labiausiai išryškindamas jo filosofines idėjas, egzistencialistinę poezijos nuotaiką, poeto didžią meilę savo žemei. Prelegentas taip pat sujungė V. Mačernį su

kitais jo kartos poetais, prisimindamas "Žemės" antologiją, apibūdindamas jos poetus (V. Mačernį, K. Bradūną, J. Kėkšą, A. Nyką-Niliūną, H. Nagį). Antroje paskaitoje *Paulius Jurkus*, buvęs vienas iš artimųjų poeto bičiulių, kilęs iš to paties krašto, jautriai prisiminė tragišką poeto žuvimo aplinkybes, nušvietė jaunystės, mokslo metus, jo paskutinį rudenį, žiemą ir pavasarį, praleistą tėviškėje, kaip poetas santykiavo su savo namiškiais, skaitė ir rašė, klajojo po miškus. Pabaigoj prisiminė jo "Vizijų" vieną vaiz-

dą — karalių gėlę — ir palygino ją su Vytautu Mačerniu. Tai jis yra tasai karalius — gėlė — poetas, kuris papuošia savo gentį ir visą savo kartą.

Abi paskaitos užtruko tik valandą. Antroji dalis pradėta be pertraukos. Poeto eilėraščius skaitė aktoriai: *Asia Dauguvienė, Toska Daubaraitė-Skobelienė, Juozas Bolely-Bulevičius.*

Poezijos interpretacija parodė visą poeto pajėgumą, jo vaizdų sodrumą, minčių brandumą, jo originalumą.

Į poezijos tarpą įsipynė smuikininkė *Elena Kuprevičiūtė*, specialiai atvykus šiam minėjimui iš Columbus, Ohio. Ji atliko labai nuotaikingą 20 minučių programą. Grojo įvairius spalvingus trumpus dalykus. Buvo tai lietuvių ir kitų kompozitorių kūriniai. Akompanavo *Aleksas Mrozinskas*. Smuikininkė savo grojimu pagavo visus ir nuvedė į svajonių pasaulį. Jos muzika derinos prie Mačernio poezijos eleginės nuotaikos. Tartum girdėjai laukų vėją, piemenėlių traliavimą, medžių ošimą, — tuos vaizdus, kuriuos randi Mačernio poezijoje.

Minėjimas užtruko tik dvi valandas. Koncertą baigiant, rengėjų vardu P. Jurkus padėjo programos dalyviams, specialiai pristatė *dr. Albiną Smulkštį*, kuris finansavo Mačernio "Poezijos" leidimą. Pats minėjimas praėjo sklandžiai. Jis priskirtinas prie gerųjų šio miesto lietuviškų rengimų. Gėlė rengėjai džiaugiasi, kad neturėjo nuostolio. Prie durų dar parduota 16 egz. Mačernio "Poezijos".

Po minėjimo V. ir P. Jurkų namuose Woodhavene buvo priėmimas, kuriame dalyvavo apie 25 asmenys — programos dalyviai, komiteto nariai ir tolimieji svečiai.

Alg. Džg.

Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė šių dienų muzikinėmis temomis

Jos koncerto Chicagoje proga

Šį sekmadienį (kovo mėn. 28 d.) 4 val. popietį čikagiečiams yra reta proga išgirsti smuikininkės *Elenos Kuprevičiūtės* koncertą Jaunimo centro didžiojoje salėje. Jo laukiant, yra smalsu sužinoti pačios smuikininkės nuomonę viena kita muzikine tema.

— Kaip žinome, esate plačiai koncertavusi Europos, Pietų Amerikos ir šiaurės Amerikos žymiausiose muzikos centruose. Įdomu, kokią susidarėte nuomonę apie tuos kontinentus ir jų tautas? Turiu čia galvoje grynai muzikinį aspektą. Pavyzdžiui, gal pasakytumėte: koks yra muzikinio lygio skirtumas tarp Europos ir abiejų Amerikų? Kokio pobūdžio muziką viena ar kita tauta labiausiai mėgsta bei ją kultivuoja? kur radote geriausias sąlygas visam muzikinio gyvenimo klestėjimui?

— Vakarų Europos kraštai evoliucijos keliu yra pasiekę tokią kultūrinį laipsnį, kuriame muzikinis lavinimasis yra tapęs kasdieninio gyvenimo dalimi plačiausiose visuomenės sluoksnuose. Dėl to muzikos meno klestėjimui ten ir yra palankiausia aplinka ir sąlygos. Tačiau abejose Amerikose muzikinio vystymosi galimybės taipgi yra labai plačios ir (ypač JAV) reliatyviai trumpu laiku yra nepaprastai daug pasiekta. Po Antrojo pasaulinio karo Europos koncertų salės tapo užtvindytos išpuilingais JAV visų muzikos sričių reprezentantais, Amerikos kompozitorių pavardės nuolat figūruoja simfoninių koncertų programose. Net yra

Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė

kalbama apie amerikiečių įtaką Europos muzikai, Pietų Amerikos kraštai savo charakteriu ir dalinai savo socialinėm santvarkom yra mažiau linkę tokiai staigiai pažangai. Tačiau koncertuojantis muzikas, susidurdamas

mas daugumoj su muzikaliai kultūringais sluoksniais, randa ir čia labai entuziastingą ir aukšto skonio publiką.

— Kas jums asmeniškai yra labiausiai atmintino ilgose jūsų koncertų serijose, turint prieš akis koncertų publiką, vieną ar kitą groją dalyką, spaudą bei šiaip sunkiau pamirštą įvykį?

— Šia proga visų pirma norėčiau paminėti tą svarbų vaidmenį, kurį turėjo lietuvių tremtinių visuomenė mano muzikinės veiklos tasoje.

Muzikos interpretuotojo didžiausias turtas yra jo koncertinis patyrimas. Tikrai scenoje, nuolatiniame kontakte su įvairia publika jis gali išugdyti savo meninę asmenybę ir atsiekti su-

brendimo. Mano muzikinis vystymasis buvo dažnai trukdomas nepastovių gyvenimo aplinkybių, ne kartą atrodė visai dingstantis, prislėgtas vienokių ar kitokių nepalankių sąlygų. Dažnai reikėdavo moralinio paskatinimo išvermei palaikyti, kurioje vėl atsivėrdavo kelias naujam žingsniui į priekį. Toks paskatindamas man dažnai atėdavo pakvietimo formoj kurios nors lietuviškos draugijos, beleškanti dalyvių muzikinei programai. Ar tai buvo mažas, kuklus parengimas, ar vienas iš tų didžiųjų, kuriam įvykdyti buvo paaukota lietuvių darbuotojų daug brangaus laiko ir lėšų, man tai visuomet buvo stiprus šūkis į darbą, kuris mane privėrdavo bent laikinai nugalėti visas kliūtis ir sukaupti visas pajėgas tai atnešančiai progai. Visuomet stebėdavau, kaip mano tautiečių dėmesys mane rasdavo bet kurio kontinento kraštuose, net ir ten, kur lietuvių buvo tik varginga sauželė, neišlepinta jokiais kultūringais parengimais. Tokiu būdu visur man tekdavo rasti kaip ir gabalėlį "namų". Su giliausiu dėkingumu prisimenu, jog kiekvienas mano pažangos laipsnis buvo sustiprintas tų "namų" širdingos šilimos.

— Dažnai savo koncertų programose įtraukiate ir vieną kitą lietuvių kompozitoriaus kūrinį. Įdomu, kaip juos priima nelietuviškoji publika, kokie būna po to atsiliepimai?

— Turiu keletą rankraščių lietuviškų kompozicijų, kurias

nuolat išpildau savo programose. Daugumoje tai yra maži veikalai, kurie kritikams neleidžia susidaryti nuomonės apie bendrą kompozitoriaus pajėgumą. Dėl to tie veikalai dažniausiai susilaukia tik trumpų pastabų. Turiu vieną stambesnę veikalą *Juliaus Gaidelio* smuiko sonatą, kuri sukeldavo gyvą kritikų susidomėjimą, su teigiamais ir neigiamais komentarais.

Kada tik turiu progos susitikti su lietuvių kompozitoriais, visuomet jiems primenu, jog būčiau labai laiminga, galėdama prijungti prie mano trumpo sąrašo naują, didesnės formos lietuvišką veikalą.

— Kaip sudarote naujo koncerto programą: ar renkatės tam tikrus, savo labiausiai mėgstamus, kompozitorius, ar pačius kūrinius pagal jų nuotakas, temas ir pan?

— Instrumentalisto gyvenime eina nuolatinis repertuaro platinimo ir tobulinimo procesas. Studijų metais dažnai išryškėja palinkimas vienam ar kitam muzikos stiliui, kiekvienas ieško išraiškos, kuri būtų artimesnė jo paties charakteriui. Tam tikro lygio aukštumoje instrumen-

Vytautas Kasiulis

Smuikas (aliejus)

Tiems, kurie žuvo

Vitalija Bogutaitė

I

Magnolijų kraštas kvepia gėlėmis ir krauju
Kvepia plantacijų prakaitu ir brolių šauksmu.
Kiekviena valanda tampa tiltu,
kiekviena akimirka — šauksmu,
metalo rėžiams ritmingai skeliant
juodųjų brolių galvas.

Magnolijų ir mirties šaly
sulaūžytas kūnais skenduoliai vėl grįžta,
nes upė negali skausmo pakelti
ir iškelia krantan,
kad pamatę atpažintumėm save
ir suklaupe šauktumėm dangaus ir žemės
atleidimo.

Kasdien išaušta karšta ir deginanti saulė,
kasdien prisikelia ir pikto mano brolio rankos.
Prisikelia laukinė neapykanta ir baimė,
ir vėl rėžiais ardom
raumenų ir kaulų tinklą,
vėl ieškom kruvinosios mūsų brolio aukos.

Magnolijų kraštas kvepia gėlėmis ir krauju.
Kvepia plantacijų prakaitu ir brolių šauksmu.
Išsiūbavę medvilnės laukai
kartoja duslų brolio šauksmą,
o mes susėdę žiūrim, kaip rausvos kraujo putos
keliauja su srove.

II

Juodaodė mano kraujo motina
maudėsi mėnulio upėj.
Juodaodė mano kraujo motina
rinko medvilnės laukus,
Rinko ir džiangėsį,
kad bus balti marškinėliai

brolio kūnui pridengti.
Amžinos ramybės prašo atvežtas brolis.
Amžina, bežemių malda, kalba iš toli atvežtas brolis.

Kalba sau,
savo skausmui paslėpti,
nes skamba skudučių daina,
skamba ir skamba ausyse,
nes žino tikrai, kad negrįš
protėvių kaulų lankyti,
miegančių slėny žaliai,
dramblio kaulo žemėj.

Skamba skudučių daina,
skamba ir skamba ausyse,
šimtmečiams užpilant kaulus
laiko našta

Pabalo delnai nuo darbų
purenant svetimą žemę.
Žyryras subadė basas,
saulėi nudegintas kojas.

III

Juodaodė mano kraujo motina nusiprausė
mėnulio upėj ir tik tada suprato,
kad piktos rankos nepajėgia dalintis,
kad piktos akys negali žiūrėti,
nes baimė pamatyt save
yra didesnė už nematymą.

Tuomet susikvietė devynis savo sūnus
(mano brolius)
ir liepė laužti duonos kepalėlių.
Kiekvienas atsilauš savo dalį.
Kiekvienas pasims savo dalį.
Ir kai skambės liūdna daina prie upės,
kai bingsos nė į mus raudoną kraujo putą,
žinosime, kad vienas žuvo,
kad žuvo vienas ir visi.

Vida Misiūnaitė

Iš šiandien atidaromos dailininkės darbų parodos, "Draugo" redakcijos patalpose, Chicagoje.

Ziema (grafika)

Paroda ir modernizmas religiniame mene

● Jaunosios dailininkės Vidos Misiūnaitės darbų paroda šiandien (kovo mėn. 27 d.) 7 val. vak. atidaroma "Draugo" redakcijos foje, 4545 W. 63rd St., Chicagoje. Dailininkė gyvena Baltimorėje ir šiemet baigia mokslo tenyktėje Notre Dame kolegijoje, kur studijuoja humanitarinius dalykus, pagrindu pasirinkdama meną. Taipgi yra mokišius Marylando Meno institute, o šiuo metu Baltimorės meno muziejuje dar lanko ir keramikos kursą, kuriuos veda žymus menininkas Olin Russum.

Dail. Vida Misiūnaitė su savo kūryba yra dalyvavusi grupinėse amerikiečių dailininkų parodose ir jose susilaukusi itin palankaus įvertinimo. Praėjusią vasarą keletas jos darbų buvo išstatyti ir Dainavoje studentų ateitininkų stovyklos proga ten suruoštoje jaunųjų dailininkų parodoje.

Šiandieniniame parodos atidaryme *Br. Jameikienė* skaitys taipgi gana intriguojančią paskaitą "Modernizmas religinio meno raidoje", temą iliustruodama atitinkamais pavyzdžiais ekrane. Prelegentei talkininkaus ir *kun. Algimantas Kezys, SJ*, paskolindamas daug paskaitos iliustravimui reikalingų skaidrų, jo įsigytų pastaruoju laiku Europoje.

k. b.

Parodą ir paskaitą rengia studentų ateitininkų Korpi Šatrija, kviesdama visuomenę jose gausiai dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

IDOMIŲ TIPŲ IR TVIRTŲ CHARAKTERIŲ ROMANAS

(Atkelta iš 2 psl.)

Kilmės teikiamas pranašumas jam yra aiškus ir bekompromisinis. Visas žemesnis pasaulis juk ir tėra tik jo įgeidžiams pataikauti. Jo siekiamo tikslo teisingumas yra matuojamas tuo, kiek jis pasitarnaus jo paties gerbūvio pakėlimui. To tikslo siekiant, visos priemonės yra pateisinamos. Pastovumu savo įsitikinimuose, beatodairiškumu ir užsispyrimu savo uždavinių vykdyme jis yra vertas priežas. Tokiu jis ir išlieka per visą romaną, nežiūrint to, kad autorius nepraleidžia progos jį pašarzuoti, pastatyti į nedėkingas situacijas ir iš jo pasišaipyti. Betgi paskutiniai epizodai giliojoje šiaurėje, atrodo, lyg ir privertė autorių duoti Joachimui ir keletą šiltų, žmogiškų bruožų.

Raselės portretas nėra pakankamai išryškintas, ypač lyginant jį su kitais, itin spalvingais ir ryškiais moteriškosios lyties veikėjais, kaip romantiškąja Zigmanto mylimąja markizę Olimpija de Tourney, indėnų činukų vado Don-le-rika dukterimi (vėliau tapusia Joachimo žmona) Pradžnik, ar net grafienę Roznickienę, nors pastarosios portretas autoriaus irgi gerokai sušarzuotas.

Veik visų antraeilių veikėjų paveikslai yra detalizuoti, išbaigti ir įdomūs. Verio pilies valdytojas, kadaise Erdmoną nuteisęs markizas de Tourney, Louisianas plantacijų savininkas škotas Hugh McGivern, St. Louis turtuolis keliautojas donas Manuelis Lisa, Aliaskos gubernatorius Baranovas, Forto Dobraja Duša vadas ir vienintelis įgulos narys Kirilas Klebnikovas, kietasis indėnas Tonka-pa, plejados kazokų, vojažierių, indėnų ir kitų epizodinių veikėjų skaitytojo vaizduotėje iškyla gyvi, tikri, reikalingi ir pasilieka ilgai užvertus paskutinį veikalo lapą, kaip ir tie nuostabūs, egzotiški, mistiški pa-

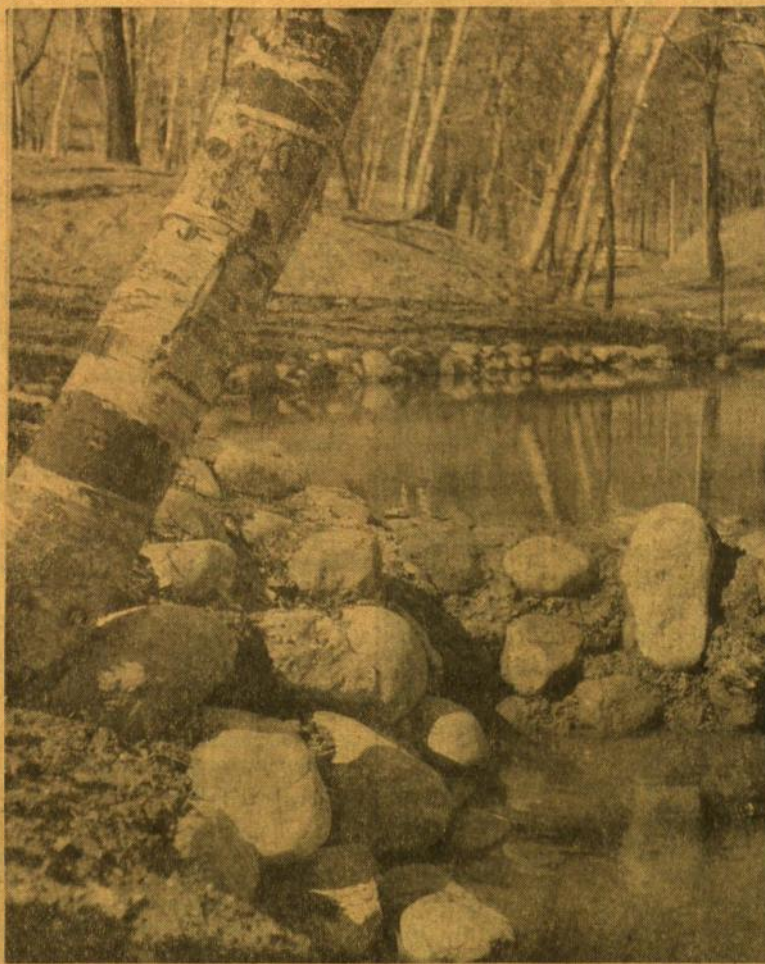
sauliai, į kuriuos autorius skaitytoją įveda.

Stipri priežastingumo grandinė

Kaip jau užsiminiau, romanas "Upė į rytus, upė į šiaurę" yra stiprios konstrukcijos veikalas, nuo skaitytoją tuo pat užintriguojančios užuomazgos iki tragiškos, tačiau viltingos atomazgos. Nė veikėjų tikslai, nė kliūtys sutiktos jų siekiant nėra fabrikuojami žingsnis po žingsnio. Jie buvo ten natūralūs, logiški, tvirti, prieš veiksmui prasidedant. Dabar reikia juos pažinti, suprasti, įvertinti, atskleisti. Reikia palaipsniui, nuolatiniais konfliktais ryškinti jų jėgų potencialus ir ribas. Įtampa, užsimezgusi jau pirmajame skyriuje, proporcingai auga. Kiekvienas savyje išbaigtas skyrius tvirtai jungiasi priežastingų įvykių grandinė. Autorius netraukia triušių iš skrybėlės, kurion tebuvo idėta skėptaitė. Jau vien dėl to, kad priežastingumas čia veik išstumiama atsitiktinumu, kad niekas neįvyksta "staigiai ir netikėtai", romano negalima laikyti nuotykių romanu įprastine prasme.

Gilių studijų rezultatas

Privalu iškelti ir dar vieną romano teigiamą pusę, ar net jo stiprybę, tai aprašomųjų įvykių fono ištudijavimą, jo vaizdingą, kruopštų, detalių atskleidimą. O pastudijuoti autoriui reikėjo: Europos, Amerikos ir jos miestų kūrimosi, Didžiosios Prancūzų Revoliucijos istorijas, tų kraštų geografijas, bent tuos įvairiausių indėnų genčių būdą, religiją, moralę, papročius, net kalbas. Nuspresti, kiek visa tai yra istoriniai, geografiniai ar folkloriniai tikslai, būti jau kitas klausimas, reikalingas platesnių studijų, betgi svarbu yra tai, kad Kazys Almenas sugebėjo ne vien įtikinamai, bet ir įspūdingai literatūriniai visą šį foną perduoti.

Pavasarejant

Nuotrauka B. Arūno

O pasakoja jis ramiu, dalyką žinančio ir mėgstančio gido, atvedusio būrį turistų į jiems nepažįstamą pasaulį, balsu ar tonu, iš karto įkvepiančiu ne vien susidomėjimą, bet ir pasitikėjimą pasakotoju:

Žodžio ir sakinio jėgą Kazys Almenas gerai pažįsta ir ją išnaudoja, ne retu atveju keliais taikliais brūkšniais, duodamas tikrai imponantiškus vaizdus:

Pačių vilkų niekur nebuvo. Lyg ta nebylė, baltume skęstanti prerija būtų juos sugėrus. Lyg pats pragaras būtų priglaudes savo veislę, kad ji neištirtų dienos šviesos. (168 psl., II d.)

Kai skirtis yra sunku

Baigiant reikia pripažinti, kad veik metus laiko su Kazio Almeno veikėjais praleidęs skaitytojas, išraišes vandenynus ir didžiulius upes, išbraides prerijas, šiaurės miškus ir sniegynus, kartu vargęs ir kentėjęs su jais susipažįsta, susipranta ir juos pamilsta. Ir sunku pasidaro su jais skirtis...

Savo debiutiniu romanu Kazys Almenas iškilo kaip stipri, savaiminga ir daug žadanti literatūrinė pajėga. Ir tai nėra vien įprastinis pradedančio paglostymas!

kurių melodijas smagu niūniuoti, Pergolesi ar Boito kūriniais.

Renesansinio tipo menininkė

Vienas iš įdomių V. Kojelienės rečitalių recenzijose vis iškeliamų bruožų yra tas, kad visi — ir amerikiečiai ir lietuviai — teikia labai daug dėmesio jos laikysenai scenoje. Tai lyg tema, kurios negalima nepaminti. Kuri sulaiko kritiko dėmesį ir įterpiama į recenziją. W. Locklair rašo: ji įspūdingai laikėsi scenoje, nevartodama gestų bei nereikalingų judesių. Laikysena akademiškai šalta, pažymi Izidorius Vasyliūnas. Puiki akademiška laikysena scenoje, pastebi Antanas Nakas.

V. Kojelienės sceninės laikysenos mitas ir Los Angeles lietuvių pasiekė daug ankščiau už pačios solistės atskridimą.

V. Kojelienė turi visus fizinius davinius jaustis scenoje majestotini gai. Ji neateina scenon, va, padainuoti. Ji ateina atnašauti. Pats dainavimo aktas yra misterija, nuosta bus santykiavimas su klausančiųjų auditorija. Tam procesui vaizduoti galima naudoti lakius ir puošnius žodžius. Juk dainoje ir pauzės skamba. Kojelienė ateina į sceną su renesanso moters grožiu ir žavesiu. Ji tokia priešprieša flamandų dailės nužymėtam moters tipui. V. Kojelienė primena Uccello, di Cosimo moteris, Renesansiškas diktatas moteriai, išilgės mums di Cosimo Simonettoje, atrandamas sceninėje V. Kojelienės išvaizdoje. Tai jos tipo savybė būti scenoje ir "akademiškai šalta" ir "nevartoti gestų", kas atvirai nustebino amerikietį vertintoją.

V. Kojelienės, renesansinio tipo menininkė, atnešė koncertinę scenon naują, renesansą: repertuarą, sceninę laikyseną ir dainos interpretaciją. Ji yra viena iš iškiliausių mūsų dainininkių. Tai muziko Antano Načo žodžiais, parašyti pernai "Drauge". Aš plovu V. Kojelienę už tą koncertą, kuriame ji pasirodė. Ir Antanui Nakui už jo žodžius apie mūsų iškilią, renesansinio žavesio moterį, solistę Valentina Kojelienę.

Sol. Valentina Kojelienė

Išryškintas dramatiškumas

Pasirinkimas dviejų aštuonioliktojo amžiaus kompozitorių — Giovannio Pergolesi ir Ch. Willibaldo Gluck'o — ir dar artijos iš A. Boito operos "Mefistofele" lyg atsivėrė Banaičio impresionizmą išryškinti tu dramatiškumu. Tai nėra dalykai, kur koloratūra gali išreikšti save brilantinio žerėjimo kaskadomis.

Tai yra sunkūs dalykai, reikalauja iš išpildytojo kažko daugiau už vokaliai — techniška virtuoziškumą. Čia turi būti giluma, perspektyva. Senesnieji čia ypatingai ryškūs, nes savo esme jie buvo reformatoriai, ieškodami tada estrados ar operos evoliucinių apraiškų (ne revoliucinių); jie tą operinį dramatiškumą pateikė santūriai, ne toje suaudrintoje prigimtyje, kuria puoselėjo vėlesnieji.

Pildomųjų kūrinių požiūriu Valentinos Kojelienės repertuaras būna drąsus revoliucinis aktas, einant į populiarių koncertų. Kiek repertuaras liečia mūsų koncertuose pildomus lietuvių kompozitorių, Bizet ir Verdi siautėja mūsų scenose, pertempti forte, sukarikūrinėti dramatinime, suvulgarinti improvizacine ornamentacija. Reikia drąsos sukeisti populiariuosius,

AR YRA PAGRINDO NUOGĄSTAUTI?

(Atkelta iš 1 psl.)

vo laikomos šv. Mišios. Prie šios grupės yra prijungta Sibiro maldaknygė su septynių kalbų įrašais, į kurias ši maldaknygė buvo išversta. Centre, aukštutinėje kompozicijos dalyje, Dievo Apvaizdos Akis, žvelgdama į Kenčiančią Lietuvą, kartu siunčia savos palaimos šilumą, išreikštą spindulių formoje. Šie Apvaizdos spinduliai, šilta pavakario šviesa, paliečia lietuvių žemę, bažnyčias, kryžius upes ir laukus. Šie spinduliai pasiekia ir tolimoji Sibiro anglių kasyklų šachtas. Šios kompozicijos viršutinėje dalyje, marmure, bus iškaltas lietuviškas įrašas: "Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį".

*

Dešinioji sienos niša skirta Šv. Kazimierui, Lietuvos Globėjui, yra tos pačios apimties ir išvaizdos, kaip ir Rūpintojėlio. Kompozicija viršuje turės taipgi iškaltą marmure lietuvišką įrašą: "Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia".

Šio paveikslu centrinė figūra yra stovintis Šv. Kazimieras. Šventasis vienoje rankoje laiko baltą kryžių, gi kitoje baltų lelijų žiedus. Šv. Kazimiero aprangą primena lietuvių liaudies raizinius ir medines skulptūreles, kuriomis lietuvis išstius šimtmečius puošė savo aplinką.

Suprantama, kad šioje kompozicijoje aplink Šv. Kazimierą yra pavaizduota ir visi jam priskiriami stebukai. Šie epizodiniai vaizdai paveiksle išdėstyti tokia tvarka, kad jie sudaro Šv. Kazimiero figūrai foną ir vainiką. Kairiojoje kompozicijos pusėje randame karaliaus Mindaugo krikšto fragmentą. Žemutinėje paveikslu dalyje, po Šv. Kazimiero kojomis, yra Lietuvos Vytis su kunigaikščio karūna. Be to, čia pat po Vytimi, puslankio forma įjungti žymieji Lietuvos sostinės Vilniaus pastatai su jo herbu ir lietuvišku įrašu "Vilnius".

*

Ketvirtoji įėjimo į koplyčią siena, kuri yra priešingoje altoriaus pusėje, užpildyta trimis atviromis arkų formos angomis, kurios atstovauja duris ir riša koplyčią su šventovės centre nava. Virš minėtų įėjimo arkų yra likusi nemaža vertikalinė plokštuma, kurioje norima mozaikine technika pavaizduoti Amerikos lietuvių religinį ir kultūrinį gyvenimą. Šio panielio turinį suformuoti yra paprašytas gerb. prelatas J. Balkūnas.

*

Koplyčios lubų skliautai savo centre turi mažą apskritos formos langą, pro kurį įeina į koplyčią dienos šviesa. Šis langas bus išpildytas vitražine technika Jonyno meno studijoje.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaraais pirmadieniais 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kll. AM ir 1027 mg FM
Tel. HEMlock 4-2413
Tel. HEMlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

LIETUVIŠKI VELYKŲ SVEIKINIMO ATVIRUKAI

Dėžutėje yra 10 gražių, kelių spalvų atvirukų, kurie drauge su vokais ir persiuntimu kainuoja tik \$1.00.

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois, 60629

Koplyčios skliautinės lubos yra sudalytos į keturias dalis. Sudalinimo juostos maždaug 4 pėdų pločio susijungia viršuje su apskritu langu, sudarydamos kryžiaus formą. Kiekvienoje iš šių keturių juostų bus įkomponuota po vieną iš žymiųjų Lietuvos Madonų su Vilniaus Aušros Vartų priešakyje. Visos lubos su Madonomis numatomos išlaikyti šiltame aukso spalvos kolorite. Lubose yra nemaža galimybių įvesti turtiną lietuvių ornamentikos elementų, kurie koplyčiai suteiktų daug šilumos ir lietuviškumo.

Visų lubų meninį projektą mozaikos technikoje parengia dail. A. Elskus.

*

Kaip skaitytojas yra pastebėjęs, didžioji koplyčios dekoravi-

mo dalis bus realizuota pastovioje ir turtingoje mozaikos technikoje. Šią techninę dekoravimo priemonę diktuoja ir pačios šventovės romaninis stilius.

Prie meninių šios koplyčios darbų buvo pakviesti ir dirba lietuviams žinomi bei pasireikę savose srityse lietuviai dailininkai. Nuogaustauti šios koplyčios meninę kokybę ar lietuviškumo ignoravimu nėra mažiau sio pagrindo.

M. R. P.

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street,
Chicago, Illinois, 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

Specialus Pasiūlymas!

Visuomenei pageidaujant atnaujiname mūsų ankstyvesnį labai patrauklų ir didelį pasiekimą turėjusį pasiūlymą dovaninio į Lietuvą siųstino maisto siuntinio.

M-13: 6 sv. miltų, 4 sv. taukų, 2 sv. sviesto, 2 sv. ryžių, 1 sv. šokolado, 1 sv. cukraus, 1/2 sv. kakavos, 1/2 sv. arbatos, 1 dž. Nescafe, 2 unc. lauro lapų, 2 unc. pipirų ir 1 sv. razinų. Kaina tik \$30.00 su pasiuntimu ir muitu.

Jau gavome naujas pavasarinės vilnones ir pailonines labai gražias medžiagas ir siūlome šiuos mūsų parinktus siuntinius:

N-4: 16 jardų nailoninės sunkios, nepermatomos, su gėlėmis įvairių spalvų medžiagos, keturioms suklems, už \$45.00.

V-3: 10 1/2 y. labai tvirtų ir gražių mėlynų, juodų, arba rudų angliskų grynos vilnos medžiagų trims vyr. elutėms arba 3 moteriškiems kostiumams ir vienam extra sijonui, tik už \$55.00.

P-3: 6 jardai dviejiems vyr. arba mot. žieminiams arba pavasariniais paltams (pagal Jūsų pageidavimą) ir 3 1/2 jardų extra geros Jūsų pageidaujamos spalvos medžiagos vyr. arba mot. kostiumui, tik už \$75.00.

Į nurodytas kainas įeina visos pasiuntimo išlaidos — Sov. licencija, muitas, supakavimas, pasiuntimas ir draudimas. Gavėjui nieko nebereikia primokėti. Garantuotas pristatymas — per 4 sav. nuo užsakymo gavimo dienos.

Rašykite, siųskite užsakymus, reikalaukite pavyzdžių

BALTIC STORES, INC.

421, Hackney Road

London, E. 2.,

Great Britain

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m. Nuosavos krautuvės ir sandėliai Londone.

Atstovai USA:

L. Venckus, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Te. 436-0494
GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

MARCH — KOVO MĖN. 25, 26 ir 27 D.D.

MEISTERBRAND V.S.O.P.

IMPORTED GERMAN BRANDY

Fifth \$4.89

POPULAR BRAND OF 15 Year Old

IMPORTED BRANDY

Fifth \$3.98

BISQUIT THREE STAR COGNAC

Priced Right

GRAIN ALCOHOL 190 Proof V.S.P.

Fifth \$4.89

CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet

Fifth \$1.39

RUSSIAN IMPORTED VODKA

Fifth \$5.19

FINE JUGOSLAV SLIVOVITZ,

Fifth \$3.98

84 Proof

MAMPE HALB UND HALB

GERMAN LIQUEUR

Fifth \$4.98

MONOPOLES Alfred Rothschild Sauterne

or Haut Sauterne, 1961 vintage

Fifth \$1.79

PABST BOCK BEER,

Case of 24—12 oz. Throw away bottles Case \$3.59

Balandžio 4 d., sekmadienį, 3 valandą po pietų
MARIA HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE
Tarp. Teatras liet. kalboj stato Fr. Lehoro operetę

Bilietai gaunami: Marginalose, 2511 W. 69th St., J. Karvello prek., 2715 W. 71st St., Viršilios kr., 858 W. 33rd St., Cleeraj E. Stangenberg kr., 1447 S. 50 Ave.

LINKSMOJI NAŠLĖ

Solistai: KRISTINA BARTULIS, ALGERD BRAZIS, Geraldina Mikužis, Paulius Pokorni, Edvard. Radvila, Vacys Petrauskas
Orkestras ir Choras — Chicago's Lyric Operos Nariai.
Baletas — Keith Allison.

PROF. JUOZO BALČIKONIO SUKAKTIS

Vyriausiam lietuvių kalbininkui kovo mėnesį sukako 80 m. amžius. Tai toks amžius, kokio nė vienas kitas mūsų kalbininkui iki šiol nebuvo lemta sulaukti. O mūsų jubilias dar berods stiprus ir tebedirba, nors ir būdamas pensininkas.

Juozas Balčikonis yra dar tos kartos žmogus, kuris mokslą baigė prieš Pirmąjį pasaulinį karą, o vaisingiausias savo dienas praleido nepriklausomoje Lietuvoje. Jis nėra kalbininkas mokslininkas kaip Būga, o daugiau kalbininkas praktikas, koks buvo ir jo pirmtakas Jonas Jablonskis. Svarbiausios jo darbo sritys buvo trys — dėstymas (Voronėžio gimnazijoje karo metu, paskui Panevėžio gimnazijoje bei mokytojų seminarijoje, Kauno ir Vilniaus universitetuose), didžiojo Lietuvių kalbos žodyno redagavimas ir vertimai.

Dirbdamas vidurinėse mokyklose, Balčikonis turėjo progos įkvėpti meilę lietuvių kalbai ne vienam savo klausytojui. Gal dėl to iš Panevėžio buvusių mokytojų turime nemažą kalbininkų — Praną Skardžių, Petrą Būtėną, Napalį Grigą, Antaną Lyberį, Juliją Žukauskaitę ir kitus. Tačiau Balčikonius nebuvo lemta per ilgai užsibūti vienoje vietoje. Kai naujai įsteigta Lietuvos Universitete po poros metų mirė Kazys Būga, Balčikonius 1924 metais teko kraustyti į Kauną. Ir čia iki 1930 metų jis buvo pagrindinis ir beveik vienintelis lietuvių kalbos dėstytojas, nes Jonas Jablonskis buvo jau ligotas ir mažai ką begalėjo padėti.

Kai nuo 1930 metų atsirado universitete naujų dėstytojų, Balčikonius vėl teko imtis naujo darbo, kuriam nebuvo darbininkų — lietuvių kalbos žodyno redagavimo. Ir to darbo jis ėmėsi su visus atsidėjimu ir užsidegimu. Suorganizavo darbininkų kolektyvą ir pradėjo rinkti medžiagą. Kai kortelių fondas viršijo milijoną, prasi-dėjo paties žodyno rašymas. Deja, visokios okupacijos darba

gerokai trukdė. Vis dėlto Balčikonis spėjo paruošti 3 tomus po 1,000 puslapių, nors trečias tomas jau turėjo būti perredaguotas pagal maskvinę instrukciją. Jo priežiūroje buvo suredu-guotas taip pat ir "Dabartinės lietuvių kalbos žodynas", tik prieš jo valią prigrūstas visokio propagandinio šlamšto. Pagal maskvinę instrukciją Balčikonis didžiojo žodyno redaguoti jau nebenorėjo, o gal ir nebe-galėjo, ir nuo trečio tomo jis redakcijoje jau nebeįsitraukė. Galima suprasti, koks turėjo būti jam moralinis smūgis, kai turėjo atsisakyti darbo, kurį jis tiek atsidėjęs dirbo per 25 me-tus. Juk ne kas kitas, kaip Balčikonis saugojo tokį brangų lietuvių kalbos turtą — žodyno medžiagą, nesiskirdamas su ja per visokius karus ir okupaci-jas.

Kai po pastarojo karo Lietu-vos universitetuose nebėliko nė vieno lietuvių kalbos dėstytojo, Balčikonius trečią kartą teko gelbėti padėti — pačiam vėl dėstyti ir kitus tam darbui ruo-šti. Šiandien jis gali pasidžiaugti, matydamas gražų būrį naujų kalbininkų.

Nemažiau reikšminga ir tre-čia jo darbo sritis — vertimai. Balčikonis išvertė daug pasau-linio garso autorių (Anderseno, Haugo, brolių Grimų) pasakų ir šiaip jaunimo mėgiamų kny-gų (Jules Verne ir kt.). Tie ver-timai gal nebūtų labai svarbūs šiandien. Bet Balčikonis juos išvertė tada, kai geros lietuvių kalba lektūros, ypač jaunimui, buvo labai maža. Iš jo vertimų buvo galima mokyti geros, sklandžios bendrinės kalbos. Ir kaip Jonas Jablonskis pirmasis paruošė kalbos vadovėlių nepri-klausomos Lietuvos mokykloms, taip Balčikonis pirmasis parūpi-no pavyzdinių skaitinių mokyk-lų jaunimui. Tuo būdu abu ka-lbininkai vienas kitą gražiai pa-pildė. Kad šiandien galime pa-sidžiaugti didele literatūrinės kalbos kultūros pažanga, jos autentišku lietuviškumu, tai la-bai dėkingi už tai turime būti

Jablonskiui ir Balčikonius. O jie literatūrinės kalbos kultūrą gy-nė atkakliai. Ir kai kartą Hu-manitarinių mokslų fakulteto profesoriai ėmė ginti nevykusį Fausto Kiršos parūpintą Kra-ševskio "Vitolio raudos" verti-mą, kurį Jablonskis buvo su-peikęs, tai Balčikonis protestuo-damas pasitraukė net iš huma-nitarinio fakulteto ir perėjo į kitą (teologijos - filosofijos) fa-kultetą.

Rašytojai kalbininkams kar-tais prikišdavo, kad jų kalba esanti sausa. Žinoma, sunku jai būti nesusausai, kai tenka rašyti apie sausus dalykus. Tačiau jo-kiu būdu negalima prikišti to sausumo Balčikonio pasakų ver-timams. Iš tikrųjų jo vertimų kalba yra puiki, tiesiog klasiš-ka, pasižyminti tiek liaudies pa-sakų stiliaus lengvumu bei įvai-rumu, tiek grynumu bei taisyk-lingumu, kuris bendrinės kalbos kūriniui yra būtinas. Tuo kiek-vienas gali įsitikinti, paskaitęs jo verstų pasakų naujausiose laido-se (Anderseno pasakos 1957 m. ir Haugo pasakos 1962 metais). Apie tai plačiau bus "Gimtojo Kalboj", o tuo tarpu linkime mūsų jubiliatui geros sveikatos ir šviesesnių dienų ateityje.

L. D.

— Rabinas Reuben Slonim, gyvenęs Toronte, parašė knygą apie popiežių, pavadintą "In the Steps of Pope Paul"; įžan-gą tai knygai paruošė arkiv. Philip F. Pocock. Knygą išlei-džia Montrealio leidykla Palm Publishers.

— Ainių - amerikiečių kultū-ros institutas paskelbė ainių li-teratūros (romano, dramos, no-velės, poezijos, vaikams kny-gos) konkursą, paskirdamas tam reikalui \$9,300 premijomis.

Vida Misiūnaitė Jūra (grafika)
Iš parodos "Draugo" redakcijos patalpose

SMUIKAS IR MOTERYS

Elenos Kuprevičiūtės koncerto Chicagoje išvakarėms

JUOZAS STROLIA

Europietiškos muzikos meno, o ypač muzikos mokslo, lopšys buvo senovės Graikija. Bet nei Graikija, nei Egiptas dar nežinojo muzikos instrumentų, mūsų šiandien vadinamo gudišku var-du — smuikas. Tik daug vėliau smuiko užuomazgą randame pas senovės romėnus, kurie varto-davo labai primityvų instrumen-tą, vadinamą "fidula". Prancū-zijoje panašus instrumentas, vadinamas "gigue" (žiga), Vo-kietijoje — Fiedel ir Geige. Ši instrumentą vartojo jau kai ku-rie trubadurai ir minnezinge-riai, juo pritardami savo dai-noms.

Garsūs smuikų dirbėjai

XVI-me amžiuje Belgijoje ir kitur atsirado smuikų meiste-rių, kurie gamino šios rūšies įvairaus dydžio instrumentus. Dabartinio smuiko formą ir dy-

dį nustatė Tirolio meisteris Kas-paras Tiefenbrueckeris (1514—1571), bet tobuliausios rūšies muzikos instrumentus gamino mažame Italijos miestely Cre-monoje meisterių Amati šeima. Kita šeima: trys broliai Guar-ne-ri ir Antonio Stradivari (1644—1737 m.) vėliau tęsė savo mo-kytojo Amati tradicijas, sukur-dami pasaulinio garso instru-mentus, kurie šiandien vertina-mi dešimtimis ir šimtais tūks-tančių dolerių. Gerų smuikų meisterių vėliau taipgi atsirado Prancūzijoje ir Vokietijoje.

Paganinio legenda ir realybė

Smuiko tobulėjimo procesas vyko lygiagrečiai su gerų smuik-ininkų atsiradimu. Daugeliui skaitytojų, tur būt, bus girdėti Corelli, Tartini, Paganini var-dai. Šitie ir eilė kitų, o ypač Niccolò Paganini buvo pasiekęs

aukštą tobulumo laipsnį, dau-geliui smuikininkų ir šiandien nepasiekiamą. Paganini važinė-jo su koncertais po visas Eu-ropos šalis, savo pirštų techni-ka ir tono žavingumu stebinda-mas ir apstulbindamas klausy-tojus. Buvo kilę net įtarimų, kad taip smuikuoti Paganini su-gebęs tik su velnio pagalba. At-sirasdavo net liudytojų, kurie matę, kaip scenoje velnias jo ranką vedžiajęs po stygas.

Sunku dabar būtų pasakyti, ar Paganini buvo toks apsigi-męs smuiko genijus. Viena tik žinoma, kad jo pirklys tėvas žiauriai vertė dar visai jaunųjų ir gležną Niccolò groti smuiko pratimus kasdien po 14 valan-dų. Lyginant su dabartimi, juo-kingai atrodo, kai mūsų mamytės, nusamdžiusios smuiko arba piano mokytoją, tikisi padaryti savo dukrelę — sūnelį gerais smuikininkais arba pianistais, teleisdamos vaikučiams ruošti šias pamokas vos po pusvalandį arba net po 15 minučių į dieną.

Moterys prasiveržimas

Muzikos gyvenimą anais lai-kais valdė vyrai. Moters teisės ir mene plėtėsi labai pamažu, nes dar ir 18-jo amžiaus pra-džioje operoje moterų roles at-dainuodavo vyrai, lygiai kaip ir

bažnyčioje, kur "mulieres ta-ceant in ecclesia" (moterys tyli bažnyčioje). Instrumentinę mu-ziką visur kultivavo vyrai, to-dėl moterų smuikininkų 17-me amžiuje dar labai reta. Tik 18-me amžiuje Italijoje išliko ir moterų smuikininkų vardai, kaip pvz. Magdalena Sirmen, gimusi Lombardine 1735 m., kuri sėkmingai debiutavo ne tik Italijoje, bet ir Londono kara-liškame teatre; Regina Strina-sacchi, su smuiko koncertais apvažiavusi Italiją, Vokietiją, Prancūziją, ir visa eilė kitų.

Trumpame dienraščio rašiny neįmanoma sutalpinti visų įž-yimų moterų smuikininkų var-dų. Netrukus smuikininkų at-sirado ir kituose kraštuose, ne vien Italijoje. Bene daugiausia jų buvo Anglijoje, Australijoje, Svedijoje. Minėti kraštai smuik-ininkų gausa pralenkė net mu-zikaliają Vokietiją. Gal būt, to-dėl, kad Vokietijoje ilgai vyra-vo nuomonė, jog moteriai tere-i-kalingi trys dalykai: "Kueche, Kirche und Kinder" (virtuvė, bažnyčia ir vaikai).

Garsiosios smuiko virtuozės

Gerų smuikininkų turėjo Austrija, kurios ribose tuomet buvo ir Čekija. Žymiausia čėkų (Nukelta 17 psl.)

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
Taisykmas yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS • GREITAS patarnavimas • GARANTUOJAMA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

SUSTOKIT, APŽIURĖKIT — MŪSŲ METINĮ IŠPARDAVIMA
STEIN TEXTILE CO.
Didelis užuolaidų skyrius, kuriame galite savo langams pasi-rinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms de-koratyvinių medžiagų, bet iš mažų pavyzdžių, net iš didelių ritimų: damasko, brokadų, "boucle's", "fiberglass". Jei jūs nemokate siūti, mes jums jas pagaminisim.
PIRSKIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilno-nių, šilkų, nylonų, taffetą, aksomo, anglišky medžiagų paltais ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Si-birą už žemas kainas.
616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę.
Jefferson St., Chernin's alkštėje.

4½% 5%
current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po ¼% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antrad., Penkt. ir Šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. v.

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.
3240 S. HALSTED ST. Tel.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ORO VESINTUVAI — AIR CONDITIONING

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

MARQUETTE PARKE -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Taupykite savo pinigų pas mus. O jeigu jau esate pastaruošį įsigyti savo namus ir norite gauti paskolą, tai imkite ją Marquette Parke — Amerikos Lietuvių sostinėje, Chicago Savings and Loan bendrovėje, kur visada gausite teisingą patarnavimą, pelningą dividendą ir apdraustą savo santaupų saugumą.

Chicago Savings bendrovė jau 40 metų telkia įvairius fi-nansinius patarnavimus šio didmiesčio ir jo apylinkių lietuviams. Tūkstančiai pasinaudoja jos patarnavimais. Kviečiame jais pa-sinaudoti ir Jus.

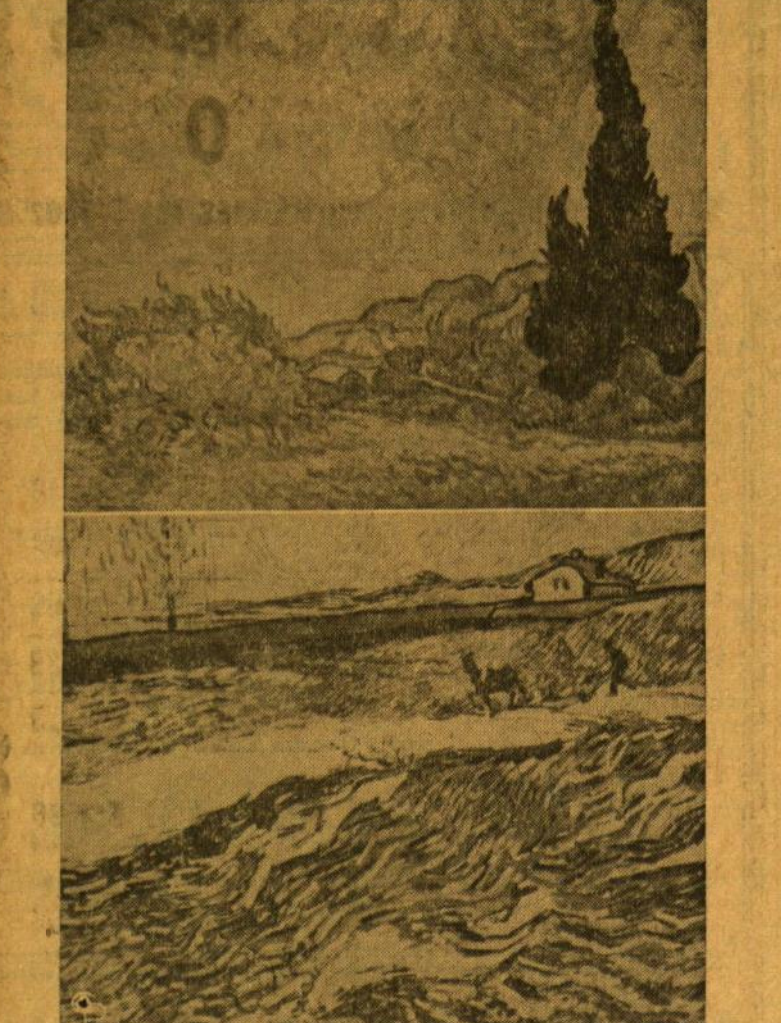
Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet stengia-mės visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams ir visada siekiame finansinės stiprybės, šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, protinę pinigų administravimo politiką, kuri apsaugo jūsų santaupas ir neša jums gerus dividendus.

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Handy Hours

Monday		12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday		9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday	..	Closed All Day
Thursday		9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday		9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday		9:00 A.M.-12:30 P.M.

Chicago Savings and LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Chicago, Illinois 60636 GR 6-7575

Pavogti Van Gogh kūrinių. Šie du garsiojo dailininko paveikslai buvo taipgi tarp milijono dolerių vertės meno kūrinių, pavogtų pastarąją savaitę iš W. W. Crocker, Hillsborough, Calif., namų. Kartu su Van Gogh buvo pavogti dar 8 paveikslai ir 1 medžio graviūra Viršuje — "Kiparisas ir alyvmedžiai ir apacioje — "Artojas" — darbininkas".

NAUJI LEIDINIAI

● **AIDAI**, mėnesinis kultūros žurnalas, 1965 m., vasario mėn., nr. 2. Sausio mėn. šį kartą talpina mažiau dienos aktualumą už griebiančios, bet labiau akademinės ir tuo pačiu ilgiau išliekančios medžiagos. Tačiau pirmapuslapiame Andriaus Baltinio straipsnyje "Lietuviškosios praeities aktualumas" apšvičia randame ir vieno ir antro. Tema kai kuriomis savo tezėmis galėtų būti įdomiai diskutinė. Mykolas Krupavičius, rašydamas apie buvusį Lietuvos prezidentą Aleksandrą Stulginskį jo 80 metų sukakties proga, gražiai atskleidžia vieną kitą, plačiau nežinomą sukaktuvinių ko bruožą, o taipgi spalvingai nutapa eilę pirmojo nepriklausomybės dešimtmečio darbų ir nuotaikos detalių. Apie gyvybę kaip cheminį procesą rašo Bronius Bakšys, o Jonas Puzinas kondensuotai, bet pakankamai ryškiai pristato sūduvių problemą, pasidariusią šiais pokario metais įdomia istorijos tema, kai, lenkams mokslininkams vykdam prie Suvalkų plataus masto archeologinius kasinėjimus, ten randami tiesiog neįtikėtini įkapių lobiai, rodantys šios aisių giminės išskirtinį pajėgumą, kultūringumą bei turtingumą. Įdomus taipgi A. Pakalniškio etnografinis aprašas "Taip maitinosi mūsų tėvai". Skelbiama pluoštas Algimanto Mackaus palikiminių eilėraščių. Plati ir įvairi apžvalginė žurnalo dalis. Numeris iliustruotas lietuvių liaudies skulptūromis.

● **ATEITIS**, lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas, 1965 m., vasario mėn., nr. 2. Jaunatviškai šviežia savo mintimi, puslapiuos įdomiai paskirstyta ir tarp iliustracijų išdalyta medžiaga nūdieninė "Ateitis" yra puiki mūsų jaunimo iniciatyvos ir to jaunimo gyvenimo nešamos modernios katalikiškos liudininkė. Jau pačiu pirmuoju puslapiu, kuris, atrodo, samoningai skiriamas ne kokiame studijiniame straipsniui, o aktualiam šios dienos pulsui atskirais akcentais užgriebti, skaitytojas yra prižiūrimas prie žurnalo lapų. Tokie du pirmieji puslapiai, užpildyti kondensuotu lietuviškųjų ir pasaulinių reikšminių akcentų ir pačios redakcijos jų komentarų, yra mūsų žurnalų raidoje tikra naujovė. Ir, sakykime, labai naudinga ir pramanga naujovė, skaitytoją neatbaidanti, o sudominanti ir jį laiminti. Tokia pat prasme pagirtini ir žurnalo skyriai "...bet antra vertus...", "Nerami dvasia" ir "Vox populi". Visa tai liudija ne kokią siaurą užsidarymą savutėje, o gyvą dialogą tarp savęs ir su kitais, ugdant jaunąją mūsų kartę savarankiškos, bet ir kitą gerbiančios asmenybės bruožus. Algio Norvilos straipsnis "Laisvės problemos bruožai" viltigai nuteikia ta prasme, kad po Vyganto, A. Sužiedėlio ir A. Liulevičiaus kartos dar nėra ko baimintis tuštumos. Jau galima džiaugtis ir literatūrine šio numerio dalmi. Laimos Svežkaitės eilėraščiai, Birutės Dabušytės ir Laimos Nainytės proza žadina gražių vildų ateitį. Tačiau numeryje nedovanotina pasigendame lietuviškųjų knygų recenzijų. "Nuo knygų lentynos" skyrių jų net trumpo suminėjimo nebėra.

● **Jonas Minelga, LABAS RYTAS, VOVERE**. Eilėraščiai vaikams. Piešiniai Kazio Veselkos. Išleido JAV LB Kultūros fondas. Leidinys Nr. II. Šios knygos išleidimą 300 dolerių suma parėmė Lietuvių fondas. Spaudė Morkūno spaustuvių, 6051 S. Ashland Ave., Chicago. Tiražas 1,500 egz. Chicago, 1964 — Dodelaio metai. Knyga kietai įrišta, 88 psl., 11 x 8 1/2 in. formato, kainą \$2.50. Gaunama "Drauge".

● **Jonas Minelga, LABAS RYTAS, VOVERE**. Eilėraščiai vaikams. Piešiniai Kazio Veselkos. Išleido JAV LB Kultūros fondas. Leidinys Nr. II. Šios knygos išleidimą 300 dolerių suma parėmė Lietuvių fondas. Spaudė Morkūno spaustuvių, 6051 S. Ashland Ave., Chicago. Tiražas 1,500 egz. Chicago, 1964 — Dodelaio metai. Knyga kietai įrišta, 88 psl., 11 x 8 1/2 in. formato, kainą \$2.50. Gaunama "Drauge".

Taip trūkstant mūsų mažiesiems lietuviškųjų skaitinių, šis sklandžiai parašytas ir vaiko pasaulį pagaujantis eilėraščių rinkinys yra neeilinis indėlis į mūsų lietuviškąją vaikų literatūrą. Jonas Minelga tokioje specialybėje vargu ar yra kurio nors kito išsivijoje pralenkiamas.

Kone kiekvieną didelio formato knygos puslapį puošia ir spalvotos Kazio Veselkos iliustracijos. Dailininkas, detalėse nesikrapštydamas, ryškiai, moderniai ir akcentuotai mokėjo užgriebti tai, už ko paprastai gyvenime pirmiausia vaiko akis užkliūva, kas yra jai smalsu ir įdomu.

Atrodo, kad autorius ir dailininkas šioje knygoje puikiai suprato vienas antrą, dovanodami mūsų jaunimėliui seniai lauk tą tokio pobūdžio knygą.

● **NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI**. Redaktorius: Petras Petrušaitis. Redakcinės komisijos nariai: Antanas Gintneris, Alfonsas Valatkaitis. Lietuvos Šaulių sąjungos tremtyje leidinys. 1965 m. Čikaga. Iliustravo Vladas Vijeikis. Spausdino ViVi Printing. Knyga kietai įrišta, 500 psl., 9 x 6 in. formato, kainą \$5.00, gaunama pas knygos administratorių: Kazys Žilėnas, 1920 So. 51 Ave., Cicero 50, Illinois, U.S.A.

Leidėjai ir redakcinė komisija savo žodyje, be kita ko, rašo: "Šiomet sueina 45 m. nuo Lietuvos Šaulių sąjungos įsikūrimo ir 10 metų nuo jos atsikūrimo tremtyje. Tas abi svarbias sukaikties nebuvo galima apeiti tylomis... Toms abiem sukaikties paminėti ir leidžiam šią knygą... Ši knyga nėra Šaulių sąjungos istorija. Istorikai tačiaū ras jos apšviat istorinės medžiagos.

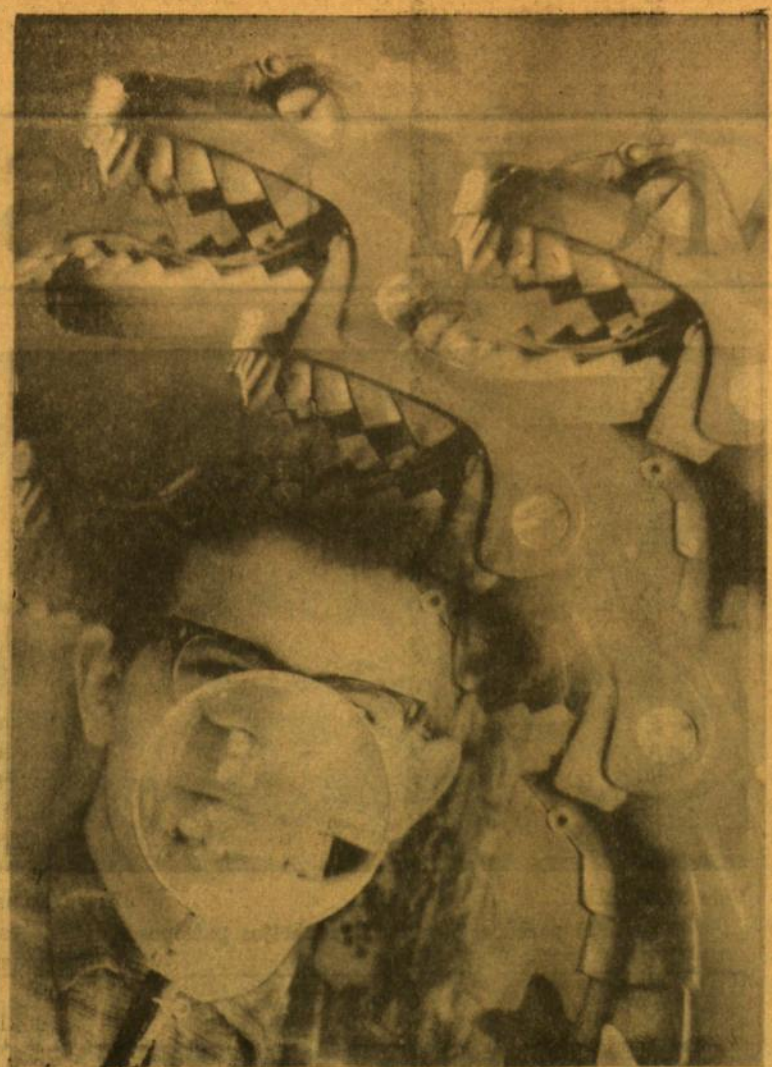
Knygoje rašo daug žmonių savo atsiminimus ir įspūdžius: A. Mantautas, gen. St. Raštikis, plk. Pr. Saladžius, maj. A. Impulevičius, Sof. Putvytė, Mantautienė, K. Kodaitienė, P. Gudelis, P. Dirksis, P. Pleskevičius, B. Pupalaigis, J. Šiaučius, A. Gintneris, A. Valatkaitis, O. Vyšniauskienė, O. Zadvydys, J. Jaškauskas, St. Banelis, J. Tjūnas, J. Vėgelis, A. Čiukas, J. Giedrikas, J. Svarplaitis, St. Jakubickas, prof. S.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikdame nemokamai. Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

Surrealizmas

Nuotrauka R. Kisieliūnas

Rukuiža, A. Ryliškis, J. Stulgys, V. Tamošiūnas, E. Petrauskaitė, E. Izokaitienė, Pr. Tomkus, Br. Keturakis, dr. A. Račkus, Pr. Narvydas, Vaid. Mantautas, J. Jaškauskas, Br. Utenis, J. Jankaitis, P. Petrušaitis, J. Stašaitis, J. Petrulionis, St. Bavorskas, M. Maksvytis, Vl. Jakubickas ir kiti.

Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis. Atspausdinta 1,200 egz.

ATSIŪSTA PAMINėti

● **GIMTOJI KALBA**, bendrinės kalbos laikraštis, 1964 m., spalio - gruodžio mėn., nr. 4 (26). Redaktorius L. Dambriūnas. Leidžia JAV LB Kultūros fondas. Išleina 4 kartus per metus. Prenumerata \$2.00. Redakcijos adresas: Gimtoji Kalba, 4314 40th St., Brentwood, Md. Administracijos adresas: Gimtoji Kalba 5348 S. Talman Ave., Chicago, Illinois 60632.

● **LIETUVIŲ DIENOS**, 1965 m., vasario mėn., nr. 2. Leidėjas A. F. Skirius. Vyr. red. Bren. Brazdžionis. Metinė prenumerata \$6.00. Adresas: Lietuvių Dienos, 44364 Sunset Boulevard, Hollywood, California 90029.

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JOSŲ NAMŲ PUOSNUMUI IR ŠEIMOS SAUGUMUI.

Įrengiame tvoras, duris, langus, stogelius, tureklus ir kitus įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų namų pagerinimui ir papuošimui.

KOSTAS BUTKUS
Telefonai: LUdow 5-6291, bet kuriuo laiku, PRospect 8-2781 rytais ir vakarais.

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Pinigių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvis pašto persiuntimo išlaidas.

TIKIMĖS, kad turėsite progos Jus pamatyti ir patarnauti Jums ir Jūsų namiškiams

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiądienį uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA Mūsų ĮSTAIGOS.

● **MOTERIS**, Lietuvių moterų žurnalas, 1965 m., sausio - vasario mėn., nr. 1. Metinė prenumerata \$4.00. Redakcijos ir administracijos adresas: 57 Sylvan Ave., Toronto 4, Ont., Canada.

● **SKAUTŲ AIDAS**, lietuvių skautų ir skaučių laikraštis, 1965 m., kovo mėn., nr. 3. Vyr. red. v. s. Antanas Saulaitis. Prenumerata metams \$3.00. Adresas: Skautų Aidas, P. O. Box 222, Thompson, Conn., 06277, USA.

— Katalikės ir protestantės moterys Švedijoje pradėjo jungtinę akciją — paveikti vyriausybę, kad būtų imtasi griežtesnių priemonių prieš nemoralumus jaunimo tarpe: prieš augančius nepilnamečių nusikaltimus, prieš alkoholio ir narkotikų vartojimą, prieš palaidumą.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Rankomis išpauštyti paveikslai rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimui rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

Tėvai ir motinos, ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

(Kennebunkport, Maine)

laukia jūsų sūnų.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

ERDVI IR MODERNIAI ĮRENGTA, SU VIESŲJŲ AMERIČKOS MOKYKLŲ TEISEM, SU PRIVALOMŲ LIETUVIŲ KALBOS DESTYMU, SU BENDRABUČIU IR VIŠAIS GERO AUKLEJIMO PATOGUMAIS.

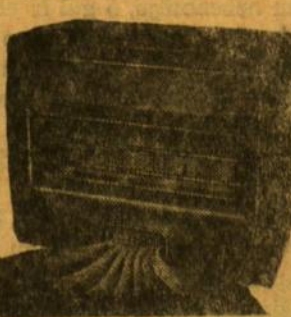
Priimami mokiniai į pirmą klasę ir į kitas klases.

Atlyginimas už pilną išlaikymą bendrabuty — tik 600 dol. metams. Atsižvelgiama į visai varganšeimams.

Jau laikas registruoti mokinius ateinantiems mokslo metams.

Rašykite Rektoriui:

ST. ANTHONY'S HIGH SCHOOL
KENNEBUNKPORT, MAINE

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

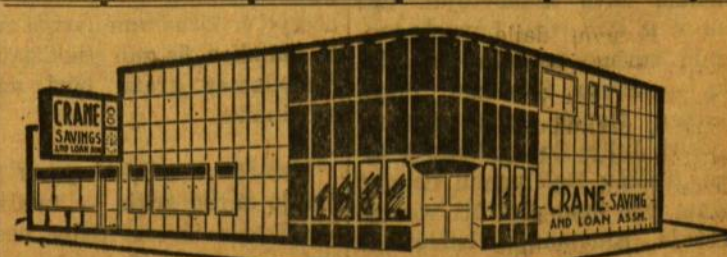
LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmą, ir ketvirtą, 9-9 val., antrą, trečią, ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAID ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. PORTsmouth 7-8020

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalaudkite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN BONDING
AMERICAN INDEMNITY
CASUALTY MUTUAL
FIDELITY & DEPOSIT
FIRE & CASUALTY OF CONN.
GIBRALTAR INSURANCE
THE HANOVER
HIGHWAY INSURANCE
THE HOME
INTERSTATE
LASALLE CASUALTY

MANHATTAN FIRE & MARINE
MERCURY MUTUAL
MONARCH
NATIONAL UNION
NEW YORK FIRE
SECURITY INSURANCE
UNITED STATES FIRE
UNIVERSAL INSURANCE
WESTERN FIRE & CASUALTY
CALIFORNIA LIFE

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKay, Inc.

222 W. Adams Street Room 800
Telefonas CEntal 6-5206

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

Kultūrinė Kronika

Vincas Krėvė New Yorko lietuvių scenoje

Lyg atliepdamas į pernaktį čekagiečių Kristijono Donelaičio "Metų" inscenizavimą, lietuviškasis ir teatrinis New Yorkas balandžio 3 d. Franklin K. Lane mokyklos scenoje, Brooklyn, N. Y., parodys ryškiuosius Vincas Krėvės raštų personažus. Bus inscenizuojamos ištraukos iš "Dangaus ir žemės sūnų", "Šarūno" ir "Raganaišius". Ištraukos scenai pritaikintos dar Algimanto Mackaus. Krėvės in-

scenizavimas patelkti šie aktorai: Vytautas Valiukas, Kazys Vasiliauskas, Edvardas Liogys, Vytautas Abromaitis, Leonas Karmazinas, Elvyra Ošlapienė ir pasakotoja Vincė Jonuškaitė. Režisūra Vytauto Valiuko, sceno-vaizdis dail. Albino Elskaus ir administracija Kazio Vasiliausko. Lietuviškoji visuomenė šio spektaklio laukia su dideliu dėmesiu.

• Tapytojo Dargio ir skulptoriaus Mončio darbų paroda Ciurlonio galerijoje, Chicagoje, atidaroma kitą sešadienį (balandžio mėn. 3 d.). Parodą rengia Gintaras.

• Pauliaus Jurkaus tapybos darbų parodai, surengtai Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės tenyktėje Sv. Juozapo parapijos salėje kovo mėn. 13-14 d. šios kolonijos lietuviui parodė didelio dėmesio, gausiai ją lankydami ir įsigydamai savo butams papuošti parodoje išstatytų paveikslų. Kaip žinome, rašytojas Paulius Jurkus, visą laiką gyvai besidomėdamas dailės ir bestudijuodamas jos problemas, pastaraisiais metais pats intensyviai pradėjo tapyti, pasiekdamas stipriai kūrybinių rezultatų.

Išleistame šios Waterburio parodos kataloge dail. ir skulpt. J. Bagdonas Pauliaus Jurkaus tapybą aptaria šitaip.

"Į lietuvių dailę P. Jurkus atėjo iš literatūros laukų, kuriuose jis jau yra išmynęs platus ir brandžius kelius. Atėjo su talentu ir intelektu, be kurio nėra įmanoma jokia dvasinių vertybių kūryba.

Formos atžvilgiu P. Jurkus yra daugialypis: impresionistas, poimpressionistas ir abstraktus. Tas rodo, kad dailininkas neapsiriboja ir nesustingsta viename stiliuje ar vienoje manieroje, bet leidžia sau laisvai kalbėti ir išsakyti kūrybinius užmanymus.

Lietuvos ir Amerikos gamtovaizdžius tiek kompoziciniu užmanymu, tiek spalviniu tonu išdėstymu bei technišku išpauimu jis traktuoja poimpressionistiniu stiliumi. Jis tapo sodrius ekspresyvių medžių, šlapias jūros bangas, sunkius permirkusius žvejų laivus.

Šviesių tonų abstraktiniuose eksperimentuose Jurkus žaidžia spalviniais tonais lyg intelektualinė poezijoje žodžiais".

• Gražiai įvertinta dail. Antano Tamošaičio paroda Ottavos universitete, Kanadoje. Nuo kovo 8 iki 20 d. ten vyksiu mūsų dailininko aliejaus, akvarelės ir grafikos darbų paroda

buvo ryškiai pastebėta kanadiečių meno pasaulio ir aprašyta jų spaudos.

Be kita ko parodos proga "The Ottawa Citizen" dienraščio meno kritikas straipsnyje, pavadintame "Dailininkas folkloro įtakoje" rašo: "Jis (Tamošaitis) išvystė idomų, individualių stilių, paremtą senų liaudies menu. Tai galima matyti aliejuose "Žvaigždės", "Grėbėja", "Mano Pasaulis" ar "Šokančio žalcio" ritmingose linijose ar kaprizingose "Aitvaro išdaigose" ir kitose laisvai stilizuotose akvarelėse, kaip "Vizija", "Tolumos" ir kituose, beveik abstraktiniuose, kūriniuose.

Liaudies ir primityvus menas įkvėpė daug menininkų, ir Tamošaitis, atrodo, jungia liaudies menininko paprastą, poetišką ir spontanišką kūrybą su įmantria modernios tapybos ir grafikos kompozicija".

• Norėtų išsaugoti Vilniaus architektūrą. Architektai Vilniaus spaudos svarsto miesto perplanavimo, kai kurių dalių rekonstrukcijos sumanymus. Architektai D. Bauzytė ir Br. Kazlauskas "Tiesoje" (vas. 20, nr. 42) nepatenkinti vilniškių architektų V. Sližio ir V. Olekos projektais. Pagal juos, nesą atsižvelgti į Paveikslų galerijos (taip dabar vadinama Vilniaus Katedra), kuri esanti klasikinės architektūros šedevras, ir Gedimino bokšto išsaugojimą. Bauzytė su Kazlausku čia teigia: "Mes turime stengtis kaip galima geriau išsaugoti architektūros paminklus, kuriais laikomi ne tik atskiri pastatai, bet ir ištisi senosios miesto dalies kvartalai su būdingom įėjimų uždrom gatvių perspektyvomis".

• "East West Digest" žurnalas Londone. Nuo š. m. kovo mėn. Anglijoje pradėdamas leisti naujas žurnalas "East West Digest", kuris skelbia straipsnius apie Rytų - Vakarų santykius ir apie padėtį komunistų valdomuose kraštuose. Žurnalą leis The Foreign Affairs Circle. Adresas: "East West Digest", "Church House", Petersham, Surrey, England.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMIENIENĖ

Dievo Sūnaus gyvenimas ir kančia

Nelengva yra atvaizduoti gan tiksliai kurio nors žymaus žmogaus gyvenimą. Tai ką jau bekalbėti apie autentišką atvaizdą Dievo Sūnaus! Todėl ir nenuostabu, kad ligi šiol mažai kas statytojų ar režisierių drįso ekrane parodyti Kristaus veldą. Išvysdavome jį iš tolo, atsukta nugarą į publiką arba net tik jojo šėselį.

Ir štai dabar George Stevens (gamintojas ir režisierius) turėjo didelės drąsos parodyti ekrane, nevaisingame krašte prieš beveik 2000 metų, viduryje karčiausio neturtu, vargo, skausmo ir žiaurumo skleidžiamą Žodį. Ir atsirado žmonių, išgirdusių jį ir įtikėjusių jį. Savo rimtame ir gerą valią skleidžiamame spalvotame filme "The Greatest Story Ever Told" jis atvaizduoja ne tik Jėzaus, gimusio Betlejuje, gyvenimą, bet steningai perduoti ir dvasią. Pastatė jis filmą pagal Fulton Oursler knygą, artimai laikydamasis Senojo ir Naujojo Testamento. Šioji bibliškoji drama turi visą

seriją rūpestingai bei skoningai sukurty ir nufotografuotų scenų, primenančių religinius paveikslus. Atrodo, kad dauguma scenų net tyčia seka senoviškais religiniais piešiniais, kaip Michelangelo, Leonardo da Vinci ir kitų dailininkų. Vaizdai didingai puikūs, nors filmas statytas JAV-ese, Glen Canyon, Monument Valley ir kitose pietų - vakarų apylinkėse.

Nežiūrint didingo pastatymo, pareikalavusio penkerių metų laiko bei \$20 milijonų (filmas su pertrauka tęsiasi ištisas keturias valandas), tačiau neprilygsta, net nemėgina pamėgdžioti Cecil De Mille mėgiamiems triukiams, per dėtai prabangai ar kraštutinumams. Sv. Jono Krikštytojo nukirsta galva neatnešama ant sidabrinio padėlio ir Salome nešoka Herodui savo garsaus septynių šydo šokio.

Sunkiausia rolė atiteko švedui Max von Sydow — atvaizduoti Kristų — Dievo Sūnų ir žmogų. Jame Stevens turėjo Jėzų, kuris išsiskaidė kituose Jam pagarbą dėl jo ramiai malonaus veido, dvasiniai giliai skrodžiančių

Šioji bibliškoji drama turi visą

Kazys Gūgis (Kazys Vasiliauskas) ir Jonas Kukis (Edvardas Liogys) Vincas Krėvės "Raganaišius", kuris bus vaidinamas balandžio 3 d. Franklin K. Lane mokykloje, Brooklyn, N. Y.

dyba jis giliausiai veikė žiūrovus, sukritęs po kryžiumi, tardamas: "Nesigailėkite manęs..." Nelengva jam buvo konkuruoti vaidyboje, turint šalimais Charlton Heston (Sv. Jono Krikštytojo rolėje), tikrą aktorių galiūną. Tačiau šalia to tvirtu milžino vyro, daugiau kaip 6 pėdų aukštumo, pakilo Kristaus dvasios galingumas.

Kiek režisierius veikė sukištose įvairiose rolėse žvaigždės. Klek vienas aktorius bei aktorė taip maldavo filme turėti bent mažiausią pasirodymą ir be eilutės tariamo rolo, kad jų čia visa kapa susidarė.

Ir taip su nusivylimu teko pamatyti pažįstamus veidus mažesniame rolyse. Su disonansu nuskamba Shelley Winters (Motėris be vardo), pribėgusi prie Kristaus ir šaukianti: "Jėzau, aš išgydyta!" Sal Mineo (invalidas), Carroll Baker (Veronika) — dabartinė aktorė, užimanti Hollywoodo Marilyn Monroe "karalienės" vietą, Pat Boone prie tuščio Kristaus kampo, o labiausiai ne vietoje John Wayne (romėnų centurijonas), kuris pranešė: "Tikrai Jis buvo Dievo Sūnus!" Tokiu aiškiu amerikonišku iš "Alamo" filmo žargonu.

Puikius Telly Savalas Piloto rolėje, Jose Ferrer — Erodas, David McCallum — Judas (nors da-

me jo mirtis, įkrentant į ugnį, vargiai ar tikrovėje pateisinama). Jėzaus motina negalėjo būti geriau parinkta tarp mirtingųjų, kaip švelnioji Dorothy McGuire.

Režisierius su tikra meile bei pagarba stengėsi suprasti ir įsivaizduoti Kristaus gyvenimą, labai artimai laikydamasis Sv. Rašto.

Ši menišką, rimtai pristatomą filmą mokytojai gali drąsiai rekomenduoti mokiniams, kunigai savo parapičiams, tėvai — vaikams, o pamatę, bent valandėlį gaus progos susimąstyti ir tikrai stengsis būti geresniais.

— Vėlykų šv. mišias popiežiaus Paulius VI atnašaus prie altoriaus, specialiai įruošto ant Sv. Petro bazilikos laiptų, kad galėtų dalyvauti gausios minios tada suplaukiančių tikinčiųjų.

MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų.

A. VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE.
Tel. FRONTIER 6-1882

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef. — Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00

REZERVAI — \$8,800,000.00

Vienintelė lietuviška bendrovė Chicagoj mokanti dividendus kas

3 mėnesius. Dabartinis dividendas 4 1/4 % visoms taupmenoms.

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI PRIEINAMOMIS SĄLYGOMS

VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais
nuo 9 iki 8 val. vakaro

Antradieniais ir penktadieniais
nuo 9 iki 4 val. vakaro.

Seštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Trečiadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

SMUIKAS IR MOTERYS

(Atkelta iš 5 psl.)

kilmės smuikininkė buvo Wilma Maria Franziska Neruda (1839—1911 m.), su savo koncertais apkeliausi Anglijos, Prancūzijos, Rusijos, Švedijos ir kitų valstybių sostines. Vienu metu jai buvo suteiktas kamerinės virtuosės titulas, o 1901 m. Anglijos karalienė jai suteikė karalienės smuikininkės solistės titulą. Be to, į Švedijos karališkosios muzikos akademiją ji buvo pakviesta smuiko profesore.

Rusijoje carų laikais liaudis gyveno labai skirtingą savo gyvenimą šalia bajorijos. Liaudis buvo prisirišusi prie savo liaudies muzikos instrumentų ir savo dainų, častušų, o bajorija mėgo kultivuoti muziką, rengė aukšto meninio lygio koncertus, statė operas. Bet praktiškas menininko darbas jiems atrodė žeminantis didiko garbę. Tat savo muzikinės pramogoms ir koncertams dažniausiai kviesdavosi iš užsienio svetimuosius. Tačiau ir iš bajorijos tarpo, laukui bėgant, atsiradavo neklaužadų pramuštagalvių, kurie, su laužė kunigaikštiskais ir bajoriškais tradicijas, patys kultivudavo instrumentinę muziką. Tokiu buvo žinoma smuikininkė kunigaikštystė Lilija Dolgorukij, kuri 1892 metais čia Amerikoje surengė 50 koncertų, gaudama 250,000 frankų atlyginimo už pačius koncertus, o už kelią ir kitas jos ir keturių jos palydovių išlaidas atskirai.

Kita rusų smuikininkė Cecilia Hansen, Petrapilio konservatorijos laureatė, 1923 metais su savo koncertais užkludė ir Kauną.

Smuikas ir lietuvaitės

Koks gi lietuvis moters santykis su smuiku muzika? — gali paklausti ne vienas skaitytojas. Į tai reikėtų atsakyti, kad lietuvis moteris turi nemažesnius gabumus, kaip ir kitų tautų moterys, tik neigias laisvės laikotarpis nesuskubo jos pastūmėti į šio meno sritį.

Lietuvių mergaičių ir moterų, siekusių smuikininkės laurų, susidarytų taip pat nemažas sąrašas: Strazdaitė, Daugirdaitė, Skablauskaitė, Gražina Matulaitytė, Gražina Bacevičiūtė, Elena Kuprevičiūtė, Kalinauskaitė, Zubrytė - Nomeikienė, Deksnaitytė - Matiukienė, N. Aleksiejūtė, A. Lietuvninkaitė ir daug kitų. Didžiama tų smuiko studentų ir jau baigusių mokslus, ištėkėjusių buvo priverstos atidėti į šalį smuiką ir dainuoti savo jaunajai kartai lopšines.

vaudama Varšuvoje kaip lenkų smuikininkė Wieniawskio muzikos konkurse, buvo laimėjusi premiją.

Talentinga smuikininkė Elena Kuprevičiūtė, studijavusi smuiką Kaune, Prahėje ir Miunchene ir su koncertais apvažiavusi Argentino, Paryžių, Amsterdamą, Romą, Kanadą ir JAV-bių miestus, gyvena su savo marijampolietiu vyru dr. Bergu čia JAV-bėse ir kartais džiugina klausytojus savo smuikavimo menu. Šio mėnesio 28 dieną sekmadienį (rytoj) jos smuikavimą bus galima išgirsti ir Jaunimo centre, Chicagoje.

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

THREE MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2103-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

THREE MODERNIOSKO KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG Nuo
MR. NELSON
SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių
ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

2314 W. 23 rd PLACE

Tele. REpublic 7-1218

Tele. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA

Tele. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tele. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tele. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tele. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tele. YARds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tele. OLYmple 2-1003

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

VARGĄ MŪSUOSE MAŽINANT

Kovo mėn. 10 d. įvyko Lietuvos Dukterų draugijos valdybos pasikeitimas ir pasiskirstymas pareigomis. Senosios valdybos perdavimas naujai buvo trumpas ir simboliškas: buvusi pirmininkė dr. A. Domanskienė perdavė dabartinei pirmininkei E. Kučiūnienėi draugijos antspaudą ir čarterį. E. Kučiūnienė paprašė naujos valdybos nares perimti pareigas. Lietuvos Dukterų draugijos veikla yra būdinga tuo, kad narės neatsisako joms pavestų darbų ir pareigų, tai ir naujosios valdybos narių pasiskirstymas pareigomis vyko sklandžiai ir greitai. Dabartinę valdybą sudaro: pirmininkė E. Kučiūnienė; pirmoji vicepirmininkė, kuriai pavesta rūpintis ligoniais, dr. A. Labokienė; antroji vicepirmininkė A. Tijiūnienė; pirmoji sekretorė — N. Vengrienė; antroji sekretorė — korrespondentė — B. Bagdanskienė; vaizių šeiminkė — S. Toliūšienė; vyr. seniūnė — A. Vepštienė. Direktorės: dr. A. Domanskienė, E. D'aminskienė, O. Daukšienė, A. Rimienė, I. Ralilienė.

Pirmininkė atsinešė gerai paruoštą ir apgalvotą darbo planą. Ji pranešė apie darbus, kuriuos draugija turės artimiausioje ateityje atlikti. O tų darbų prisirinko apšėli. Valdybos noras yra informuoti lietuvišką visuomenę apie vykdomą šalpos darbą, atkreipti jos dėmesį į mūsų vargstančius ir šių darbų vykdymui sulaukti ne tik pritarimo, bet ir paramos.

Tik dalis, kuriems padėta

Štai dalis darbų, kuriuos draugijos narės turi šiuo metu atlikti:

1. Valdybai buvo pranešta apie ligotą moterį, kuri, už nuo-

Naujoji valdyba posėdžiauja. Iš k. į d.: A. Vepštienė, S. Toliūšienė, A. Tijiūnienė, J. Daužvardienė, E. Kučiūnienė, N. Vengrienė, A. Urbutienė. Nuotr. V. Noreikos

mos nesumokėjimą, metama iš buto. Minėta moteris dėl ligos negali dirbti, nors dėjo daug pastangų darbą išlaikyti. Ne-laukiant valdybos posėdžio, buvo skubiai apmokėta atsilikusių trijų mėnesių nuoma, elektros sąskaita ir nupirktas maistas. Ligonė, atsilankiusi į ją globojančios narės butą, džiaugėsi, kad galinti pabuvoti šiltame kambaryje. Užvesta byla šiai moteriai gauti nedarbingumo pašalpą iš miesto įstaigos, nes jos nepilnametis sūnus turi sunkumų savo šeimą išlaikyti.

2. Senutė gyvena pas sūnų. Tačiau, jos pareiškimu, sūnus duodąs jai tik 4 dol. savaitės maistui. Reikalas yra tiriamas. Jei pasitvirtins skriaudžiamos motinos skundai, reikalas bus

perduotas į Chicagos miesto šeimos teismą (Family Court). Bet kokių atvejų sūnus neturi teisės laikyti motiną užrakintą ir neaprupinti jos pakankamai maistu. Buvo galvojama senutę patalpinti į šv. šeimos vilą, bet sūnus, nors ir gerai uždirbamas, nesutinka mokėti nustatytą mėnesinį mokestį.

3. Senutei, gaunančiai 50 dol. mėnesinės pensijos, padedama nereguliariai, tik tokiu atveju, kai pati neišsiverčia. Šį kartą buvo apmokėta dujų sąskaita.

4. Gaunančiai 37 dol. mėn. nedarbingumo pašalpos, yra mokamas priedas iš draugijos išdo ir duodama maisto.

5. Našlaitį, globojamą senelės, gyvenančios iš pensijos, Kr. Donelaičio Lituanistikos mokyklos tėvų komitetas atleido nuo mokesčio. Šiai pavyzdinčiai senelai, kuri deda dideles pastangas savo vaikaitį išauginti geru lietuviu, yra suteikta vienkartinė piniginė parama.

6. Ligoniai apmokėta pusė ligoninės sąskaitos. Vedami pasitarimai su Balfu, kad apmokėtų antrą pusę.

7. Jau seniai globojamo ligonio sveikata vėl pablogėjo. Jam vėl reikės grįžti į ligoninę. Kad jis iš savo pašalpos galėtų sutauptyti pinigų ligoninės sąskaitų apmokėjimui, Lietuvos Dukterų draugija, kaip ir anksčiau, ši šelpa savo narių suaukottu maistu.

Draugijos įsipareigojimai

Tai tik dalis draugijos darbų ir rūpesčių. Draugija yra įsipareigojusi neskelbti globojamųjų vardų bei faktų, iš kurių jie galėtų būti atpažinti. Kaip ir iš kokių fondų šie darbai bus atlikti? Greitesniam šalpos vykdymui visos draugijos narės yra suskirstytos į 21 seniūniją. Skubiu atveju pirmininkė gali veik-

Naujoji valdyba posėdžiauja. Iš k. į d.: A. Vepštienė, S. Toliūšienė, A. Tijiūnienė, J. Daužvardienė, E. Kučiūnienė, N. Vengrienė, A. Urbutienė. Nuotr. V. Noreikos

ti, telefonu susitariusi su iždininke. Vėliau reikalas yra svarstomas artimiausioje posėdyje ir jam duodama normali eiga: užpildoma anketa, aptariamose galimybės ir priemonės, kaip prašančiam pagalbos padėti. Tačiau šia proga draugija nori priminti, kad ji nėra pajėgi teikti pastovią piniginę paramą. Reikalingiems pastovios paramos yra padedama ją išrūpinti iš kitų fondų. Pasitaiko kartais, kad tai neįmanoma padaryti dėl paties pagalbos prašančiojo priežasčių. Pvz. prašantysis neįpildo sąlygų, kurių šalpos įstaiga reikalauja.

Pagrindines draugijos pajamas sudaro dviejų metų parengimų pelnas, aukos ir nario mokestis. Gegužės mėn. 1 d.

Lietuvos Dukterų draugijos buvusi ir naujoji valdybos bei direktorės. Sėdi iš k. į d.: kun. dr. F. Gureckas (įstelgėjas ir kapelionas), Juzė Daužvardienė — garbės pirmininkė, E. Kučiūnienė — pirmininkė, dr. A. Domanskienė — buv. pirm. Stovl iš k. į d.: A. Tijiūnienė, Perry, A. Vepštienė, A. Urbutienė, N. Vengrienė, S. Toliūšienė, St. Semėnienė, E. Diminskienė, J. Ralilienė, Stočkutė, O. Daukšienė. Nuotr. V. Noreikos

Bakalaurės, magistrės ir daktarės laipsniai už šoki

ALDONA VALEISAITĖ, Cicero, Ill.

Artėjant mokslo metų pabaigai, daugeliui mergaičių, baigusių vidurines mokyklas, teks apsispręsti, kokią tolimesnę studijų kryptį pasirinkti. Tai yra vienas iš lemtingųjų gyvenimo momentų. Jį visada prisimename su džiaugsmu ar liūdesiu. Priklauso nuo to, kaip pavyko pasirinkti profesiją.

Yra jaunuolių, kurios žino nuo vaikystės, ko nori, ir drąsiai siekia savo tikslo, neklaušydamos jokių patarimų ar atkalbinėjimų. Bet yra ir tokių mergaičių, kurios pasiduoda pašalinėm įtakom ir nedrįsta klausyti pašaukimo balso.

Šiuo straipsniu norėčiau atkreipti dėmesį į vieną mokslo sritį, kuri daugeliui mergaičių yra artima, mėgiama, kartais, seniai lavinta, ugdyta, bet nesirūstama jos pasirinkti kaip profesijos. Toji sritis — šokis.

Kai kuriuose visuomenės sluoksniuose yra susikūrusi nuomonė, kad šokėja turi būtinai būti mažai išsilavinusi moteris, lyg sugebėjimas judėti mažina, o ne vysto žmogaus protą. Jei taip būtų, tai visi sklerotikai šokytų, o sveiki kūdikiai lopšiuose tyliai gulėtų. Bet taip nėra. Anaipol. Judesys atveria pažinimą, plečia žmogaus akiratį ir lavina protą.

Mažai kas žino, kad šokis Amerikos universitetuose yra pripažintas lygiavertiu kitiems mokslams. Siekiant bakalauro

įvyks pavasario parengimas, kuriam narės jau ruošiasi, ypač jo laukia iždininkė, kad galėtų papildyti gerokai pratuštėjusią kasą. Mūsų tautiečiai turėtų prisiminti, kad Lietuvos Dukterų draugijos parengimuose išleistas doleris pasiekia pačius neturtingiausius mūsų kolonijos brolius ir seses. Juo šie parengimai bus gausiau lankomi, tuo šelpimas vargan patekusių lietuvių bus pozityvesnis.

Yra paruoštas draugijos įstatų projektas. Čia daug savo patirtimi padėjo draugijos garbės pirmininkė Juzė Daužvardienė. Ir šiame posėdyje, kaip ir anksčiau įvykusiame visuotiniame narių susirinkime, J. Daužvardienė ne tik sekė draugijos veiklą, bet pati nuosirdžiai joje dalyvavo. Draugijos įkūrėjas ir dabartinis jos kapelionas kun. dr. F. Gureckas atlieka daugybę darbų, kuriuos be jo būtų sunku atlikti. Jis yra besąlyginiai pasiaukojęs visiems tiems, kurie kenčia ir vargsta.

Posėdis baigėsi po keletos įtemptų darbo (ne ginčų!) valandų. Susirinkusių veiduose buvo pastebima gera nuotaika, ypač, kad susirinkimo šeiminkė St. Semėnienė davė progos jaustis "kaip savo namuose", tik dar reikėtų pridėti, kad dalyvės jautėsi, kaip vienos šeimos narės.

E. D.

laipsnio šokyje, susiduriama su tais pačiais reikalavimais, kaip ir kitus dalykus bestudijuojant. Reikia surinkti 120 kreditinių taškų per ketverius metus, iš kurių 60 turi būti surinkti iš visiems privalomų dalykų, o

ruošęs mokytojas gali dėstyti du skirtingus dalykus. Judesys medicinoje Medicinoje yra šaka "Physical Medicine", kuri naudojasi fizine terapija. Čia judesys atlieka didelį vaidmenį. North

Danutė Brusokaitė, 8 metų, Albenizo "Segedilas" šokio interpretavime. Nuotr. Kezio, SJ.

kiti 60 — iš pagrindinės ir jai giminingos šalutinės šakos.

Pagal Lovejoy's College Guide 53 universitetai Amerikoje šokį yra įjungę į dėstomų dalykų sąrašus.

Akademiniis pasiruošimas šokiui

Chicagoje tik Northwestern universitete dėstomas šokio mokslas. Šio universiteto reprezentacinė šokio grupė vadinasi "Orchosis", kuri daug gražių pastatymų parodo scenoje.

Išigijus bakalaurės laipsnį už šokį (Bachelor of Arts in Dance), įgyjama teisė dėstyti vidurinėse mokyklose, jaunimo įvairiose organizacijose ir kitose sveikatingumo įstaigose, įskaitant ir ligonines, ir parkų rūmams vadovauti.

Magistrės laipsnį įgijus (Master of Arts in Dance), galima mokytojauti kolegijose ir universitetuose.

Doktoratą paradius (Doctor of Philosophy in Physical Education), gaunama vadovaujamas profesoriaus pozicijas. Šios srities išsilavinusių mokytojų paklausa yra didelė. Darbo trūkumo nedarbo toli gražu nematyti.

Bakalaurės laipsnio siekiant šokyje, šautinę šaką galima pasirinkti vieną kurią nors iš kūno kultūros sričių: sveikatingumą (health), sportą (sport), žaidimus (recreation). Šis dalykų sąstatas reprezentuoja vien kūno kultūros specialybę. Tačiau, kaip šalutinę šaką, galima imti bet koki kitą mokslą: dramą, kalbas, meną, istoriją, chemiją, matematiką, biologiją ir t. t. Reikalui esant, taip pasi-

Western universiteto Medicinos mokykla suteikia bakalaurės laipsnį fizinėje terapijoje (Bachelor of Science in Physical Therapy). Tam laipsniui gauti reikia mokytis 3 metus kūno kultūros ir vienerius metus specialios programos ligoninėje. Pudesys padeda pacientą išblaškyti, nukreipti jo dėmesį nuo jį slegiančių problemų ir tuo pačiu sustiprinti jo sveikatingumą, taip pat padeda sužalotam kūno dalis atstatyti į darbą padėti — pritaikyti jas gyvenimui.

Pasitarnavimas lietuviškam reikalui

Žiūrint kultūrinės ir patrioti-

Išraišką šokio menininkė Aldona Valeisaitė atlieka Radausko "Korneliją" — jaunutės raganos šoki. Nuotr. Kezio, SJ.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

* Lietuvos Dukterų draugija savo metinę pavasarinę vakarienę gegužės 1 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programoje dalyvaus Vitails Zukauskas. Parengimo vadovė sudaro: B. Briedienė, O. Daukšienė, E. Diminskienė, dail. J. Monkutė - Marks, I. Ralilienė, A. Tijiūnienė, S. Toliūšienė, V. Tumasonienė ir St. Semėnienė.

* Vilhelmina Lapienė, savininkė Mel - Park TVCo, esančios 145 Broadway, Melrose Park, Ill., labai sėkmingai baigė pirmą kartą RCA Victor kompanijos suruoštus specialiai

prekybininkams paruošti kurusus, skiriamus grynai moterims. Išsiuntinėtuose visoms kompanijoms biuleteniuose skelbiama, kad RCA Victor Co. buvo pastebėta, jog labai trūksta, ypač moterų, vadovaujančiose prekybos vietose. Kartu su kitomis 42 moterimis ji buvo išskridus į Indianapolį, kur pamokos vyko.

* ALIAS (Amerikos Liet. Inž. ir Architektų Sąjungos) žmonių klubas išsirinko naują valdybą, kurią sudaro: pirm. J. Stulpinienė, vicepirm. — O. Šiau dikienė ir H. Žitkuvienė, sekr. B. Sekmakienė, ižd. A. Urbutienė ir narė S. Geležienė.

Mažos ukrainietės laisvės ieškojimas

Maža 11 metų ukrainietė Mary Onyszczak, lankanti Sv. Josaphato ukrainiečių katalikišką mokyklą Warren, Mich., parašė laišką JAV prezidentui Johnsonui, ieškodama tiesos ir laisvės savo kraštui.

Savo laiške ji rašė apie katalikų persekiojimą komunistinėje Ukrainoje. Pusė ukrainiečių badauja. Jie badauja ir jie negali laisvai melstis, nes jie nėra laisvi. "Aš norėčiau žinoti, ar Jūs tikite į kraštą, vadinamą Ukraina ir ar norėtumėte, kad to krašto žmonės išsivaduoju iš komunizmo", baigė jaudinantį laišką mažoji patriotė ukrainietė.

Richard H. Davis, Europos reikalams ministerio padėjėjas,

nės prasmės, šokyje pasiruošusios mokytojos irgi labai reikalingos. Juk lietuviško jaunimo organizacijų — ateitininkų bei skautų meninėms programoms praversti tokios mokytojos galėtų puikiai patalkininkauti. Mokytojos, Lietuvoje baigusios mokslus, jau traukiasi iš visuomeninio darbo. Tad kas vadovaus jaunimui? Nejaugi matematikai, filosofai ir medicinos daktarai? Programos, įdomios ir gražios praverstos, ugdo žiūrovuose kultūrinį susipratimą.

Mergina, kuri turi šiai sričiai noro ir sugebėjimų, turi būtinai šio savo pašaukimo siekti. Jos įnašas mūsų kultūrai ir sveikatingumui bus nemažesnis, kaip kitų profesionalų, o gal ir didesnis už tų, kurios pasirinko savo profesijai biznio sritį ar sekretoriavimą.

Linkėčiau, kad daugelis lietuvių išdrįstų savo pašaukimo paklausti ir ateityje vadovautų lietuvių kolonijų kultūrinėms programoms. Pasisemtas žinias iš lietuviškų šeštadienių mokyklų, tautinių šokių būrelių ir kitų draugijų galėtų įpinti į savo studijas ir taip tęsti meninę lietuvių kultūrą toliau. Jos visad galės turėti privačias studijas šalia jų pagrindinio darbo ir galės ruošti koncertus. Joms bakalaurės ar magistrės laipsnis skins kelią į pasisekimą.

Linkėčiau, kad daugelis lietuvių išdrįstų savo pašaukimo paklausti ir ateityje vadovautų lietuvių kolonijų kultūrinėms programoms. Pasisemtas žinias iš lietuviškų šeštadienių mokyklų, tautinių šokių būrelių ir kitų draugijų galėtų įpinti į savo studijas ir taip tęsti meninę lietuvių kultūrą toliau. Jos visad galės turėti privačias studijas šalia jų pagrindinio darbo ir galės ruošti koncertus. Joms bakalaurės ar magistrės laipsnis skins kelią į pasisekimą.

Linkėčiau, kad daugelis lietuvių išdrįstų savo pašaukimo paklausti ir ateityje vadovautų lietuvių kolonijų kultūrinėms programoms. Pasisemtas žinias iš lietuviškų šeštadienių mokyklų, tautinių šokių būrelių ir kitų draugijų galėtų įpinti į savo studijas ir taip tęsti meninę lietuvių kultūrą toliau. Jos visad galės turėti privačias studijas šalia jų pagrindinio darbo ir galės ruošti koncertus. Joms bakalaurės ar magistrės laipsnis skins kelią į pasisekimą.

Išraišką šokio menininkė Aldona Valeisaitė atlieka Radausko "Korneliją" — jaunutės raganos šoki. Nuotr. Kezio, SJ.

savo laiške mergaitėi atsaakė: "Mes pasmerkiame Sovietų Sąjungos netolerantišką elgesį prieš religiją".

Savo ilgesniame laiške jis išreiškia susižavėjimą ukrainiečių patriotiškumu. Jis skatina palaikyti ukrainiečių tradicijas JAV-ese. Ukrainiečiai emigravo į Ameriką, bėgdami nuo komunizmo ir ieškodami didesnės religinės laisvės.

— o —

Kiek verta šeiminkė?

Virtuvės išpily, vadinamų "sinkų", gamintojas Karl Jensen išskaičiavo, kad vidutiniškai amerikietė šeiminkė yra "verta" 67,000 dolerių, kaip indų plovėja. Tai jis apskaičiavo, paėmęs pagrindų indų plovėjų algas, ir kiek moteris kasdien praleidžia laiko, plaudama indus.

Tamsiai raudonas delikatesas

Pasenusios mėsos pirmasis pažymys — pajudavimas. Tačiau... ne visados tenka nusi-sukti nuo tamsios mėsos. Jautiena, ypač vartojama vad. "bifstekams" (arba steikams, kaip čia vadinama), turi būti "pasendinta" ir ji lieka tamsios spalvos, o yra tikras delikatesas.

Paprastai jautiena pasiekia rinką po vienos ar dviejų savaičių nuo gyvulio paskerdimo. Jos spalva tada — skalsčiai raudona. Tačiau "nunokusi" jautiena, arba "pasendinta" — prie kontroliuojamos temperatūros ir drėgnumo — daug vėliau. Rezultatas — tamsios spalvos mėsa.

Vienuolė — advokatė

Sesuo Pranciška Kotryna, kuri po penkerių metų, mirus jos vyrui, tapo konvertite, gavo leidimą praktikuoti advokatūrą Ohio valstybėje. Ji yra legalioji patarėja Gailestingumo seserims Cincinnati mieste, Ohio. Ji taipgi yra šv. Juozapo kolegijos fakulteto dėstomojo personalo narė.

Moterys teisėjos ir...

Vienas psichologas tvirtina, kad moteris yra ne tik geriausia moterų teisėja, bet ir geriausias jų baumsės vykdytoja — budelis!..

Moterys valdo pasaulį

Pasaulis tikrai priklauso moterims. Kai gimsta kūdikis, tai žmonės paklausia pirmiausia: "Kaip laikosi motina?" Kai vyras veda, žmonės vestuvėse komentuoja: "Kokia graži jaunoji!" O kai vyras, pagaliau, miršta, žmonės malsiai teiraujami: "Kiek jis paliko jai?"

Kurios yra geriausios šokėjos?

New Yorko miesto šokio salės savininkas teigia, kad moterys daugiau kaip 35 metų amžiaus yra geriausios ir lengviausios šokėjos. (Tik, prideda jis, jos sunkiai prisipažįsta esančios per 35...)